

REFERAT Børneudvalget_2018-21 d. 16-09-2019

Mødedato Mandag d. 16. september 2019 kl. 18:30

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltningen.....	3
Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen, rådmand Pernille Høxbro og rådmand	4
Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlem Ruben	15
Høring om justeret styrelsesvedtægt for dagtilbud.....	21
Flytning af efterårets dialogmøde.....	24
Fordeling af daginstitutionspladser og evaluering af praksis for anvisning.....	25
Indskolingsundersøgelsen 2018/19.....	30
Status på plan for vedligehold af dagtilbud og skoler.....	32
Resultater af brugertilfredshedsundersøgelse i Sundhedsplejen 2019.....	34
Status på kriminalitetsbilledet på Frederiksberg, samt status på Ungdomskriminalitetsnævnet.....	37
Møde mellem Børneudvalget og dagtilbudsledere den 30. september 2019.....	39
Forslag til handlingsplan for FN's verdensmål.....	40
Lukket.....	42
Bryghuset - ny liggehal og skur.....	43

Punkt 114: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltningen

00.22.04-G01-6-18

Punkt 115: Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen, rådmand Pernille Høxbro og rådmand Laura Lindahl om et Frederiksberg i børnehøjde med mærkbart flere hænder

28.06.00-G01-13-19

Resume

1. viceborgmester Jan E. Jørgensen, rådmand Pernille Høxbro og rådmand Laura Lindahl stillede på Kommunalbestyrelsens møde den 13. maj 2019 beslutningsforslag om en langsigtet plan for at øge personalenormeringen i dagtilbud. Beslutningsforslaget rummer desuden en række supplerende handleforslag på dagtilbudsområdet: afbureaukratisering, reduceret sygefravær, bedre fysiske rammer, mere interiør og legetøj, samarbejde med civilsamfundet og rekruttering og fastholdelse. Forslagsstillerne ønsker målsætningerne indarbejdet i det kommende budget. Det beskrives i sagen, at et normeringsniveau svarende til én fuldtidsansat pr. 3 vuggestuebørn og én fuldtidsansat pr. 6 børnehavebørn fordrer en personaletilførsel svarende til 84 fuldtidsstillinger. Meromkostningerne vil inklusiv forældrebetaling udgøre 33,2 mio. kr. årligt. Den kommunale nettoomkostning vil udgøre 26,3 mio. kr. årligt. I sagen beskrives muligheden for en flerårig model for indfasning, og der peges på mulige finansieringsbidrag. Endelig beskrives en mulig model for evaluering af indsatsen og løbende opfølgning på målsætningerne.

Beslutning

Udsat.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. beslutningsforslaget drøftes
2. endelig stillingtagen til beslutningsforslaget sker i sammenhæng med budgetlægningen for 2020 og overslagsår

Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 13. maj 2019 stillede 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen, rådmand Pernille Høxbro og rådmand Laura Lindahl følgende beslutningsforslag om et Frederiksberg i børnehøjde med mærkbart flere hænder:

"For Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Venstre er det afgørende, at vi leverer den kernevelfærd, som borgerne på Frederiksberg forventer. Vi er ikke i tvivl: byens daginstitutioner er kernevelfærd. Derfor glæder vi os over at vi ved de seneste to budgetforlig i bred enighed har hævet normeringer, og vi ønsker at fortsætte ad den vej.

Partierne stiller derfor følgende beslutningsforslag:

Kommunalbestyrelsen vedtager en fælles målsætning om prioritere børneområdet endnu mere de kommende år og arbejder for at nå BUPL's anbefalede niveau for normering svarende til 1 ansat til 3 vuggestuebørn og 1 ansat til 6 børnehavebørn. På nuværende tidspunkt er der ingen kommuner i landet, som både i vuggestuen og børnehaven lever op til BUPL's anbefalede normeringsniveau. Frederiksberg kan derfor blive den første kommune i landet, hvor det er tilfældet.

Forslagsstillerne ønsker at der udarbejdes en langsigtet plan for at hæve normeringerne og at finansieringsmulighederne belyses særskilt. Derudover ønsker forslagsstillerne målsætningen indarbejdet i det kommende budget. Indsatsen skal løbende evalueres ved inddragelse af forældrebestyrelser og daginstitutioner med henblik på at sikre bedst mulig udnyttelse af indsatsen og sikre, at indsatsen fortsat er relevant og værdiskabende for børnene.

De nye tilførte ressourcer skal søges anvendt på de tidspunkter, hvor behovet i den enkelte institution er størst. Det kunne f.eks. være i ydertimerne.

Udover at hæve normeringerne indebærer forslaget følgende:

1. At følge det netop igangsatte afbureaukratiseringsarbejde tæt med henblik på at frigive ressourcer fra meningsløst papirarbejde til værdifuld omsorg for de mindste.

2. At fortsætte arbejdet med at nedbringe sygefraværet for at sikre mest muligt kontinuitet og tryghed for de mindste.
3. At fortsætte arbejdet for at sikre optimale fysiske rammer på daginstitutionsområdet.
4. At gennemgå behovet for opgraderinger af interiør og legetøj, så vi sikrer at alle daginstitutioner altid fremstår indbydende og udgør de bedste rammer for byens mindste.
5. At undersøge mulighederne for inddragelse af civilsamfundet i daginstitutionerne ved f.eks. at lade seniorer være tilknyttet som frivillige til ikke-pædagogiske aktiviteter.
6. Kortlægge udfordringerne med rekruttering og fastholdelse på børneområdet og udarbejde en strategi for at komme de eventuelle udfordringer til livs."

Øget normering som bidrag til øget kvalitet

Dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune har en god kvalitet i den pædagogiske praksis med høj brugertilfredshed og god trivsel blandt medarbejdere. Den seneste brugertilfredshedsundersøgelse blandt forældre viser en samlet brugertilfredshed på 88%, som er på niveau med landsgennemsnittet. Samtidig viser den seneste trivselsmåling, hvor mere end halvdelen af de kommunale og selvejende daginstitutioner har gjort brug af kommunenes værktøj til trivselsmåling, at der generelt er en god trivsel blandt medarbejdere.

En øget normering i dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune vil være et bidrag til en øget pædagogisk kvalitet. I 2017 udgav Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) publikationen "Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning", som skelner mellem tre elementer i kvalitetsbegrebet - nemlig strukturel kvalitet (normering, fysiske rammer, uddannelse mv.), proceskvalitet (interaktion, leg, ledelse, forældresamarbejde, rutiner og aktiviteter) og resultat kvalitet (børnenes sociale, faglige og kognitive kompetencer og skoleparathed).

Det fremgår af EVA's publikation, at normering og gruppestørrelse kan have væsentlig betydning for interaktionen mellem barn og voksen. Barn-voksen-interaktionen er ifølge forskningsresultaterne nok det allervigtigste enkeltparameter for høj kvalitet i dagtilbud. Derudover kan normering have betydning for børnenes sociale og kognitive kompetencer, og høj kvalitetsdagtilbud øger børns skoleparathed. Derudover viser forskningsresultater, at gruppestørrelse og gruppeorganisering har betydning for interaktioner, børns leg og læringspotentialet, og personalestabilitet kan være af afgørende betydning for den pædagogiske indsats. Resultaterne viser også, at 0-2 årige børn interagerer mere, når der er voksne til stede, og at pædagogerne spiller en afgørende rolle i børnenes leg. Dertil kommer, at forældresamarbejdet styrkes ved, at hjemmet og dagtilbuddet udveksler viden om barnet. Det har stor betydning, da forskningen viser, at et godt forældresamarbejde kan forbedre barnets læringsmiljø.

En øget normering vil kunne give bedre mulighed for at opdele børnene i mindre grupper på flere tidspunkter af dagen, hvilket kan bidrage til en forbedret interaktion mellem det enkelte barn og en voksen. Den øgede mulighed for interaktion kan bidrage til styrkede relationer mellem børn og voksne. Derudover vil en øget normering skabe en forbedret kontinuitet for børnene, der i højere grad vil møde kendte voksne i ydertimerne og skabe bedre mulighed for dialog med forældre på de tidspunkter, hvor forældrene afleverer og henter deres børn.

Den nuværende normering i Frederiksberg Kommune og en langsigtet plan for øget normering

Opgørelsen af den nuværende normering i Frederiksberg Kommune tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Også beregningen af investeringsbehovet for at indfri det foreslåede normeringsniveau (1 ansat pr. 3 vuggestuebørn og 1 ansat pr. 6 børnehalebørn) baserer sig på den opgørelsesmetode, der anvendes i den officielle og fælleskommunale normeringsstatistik. Den seneste officielle statistik for alle landets kommuner blev offentliggjort i 2018 og baserer sig på data til og med 2017.

Normeringsopgørelsen fra Danmarks statistik bygger på følgende data:

- Antal indskrevne børn i kommunale og selvejende dagtilbud i landets kommuner opgjort som et gennemsnit over et år.
- Antal fuldtidsbeskæftigede i kommunale og selvejende dagtilbud med pædagogisk arbejde, dvs. pædagoger, pædagogmedhjælpere og ledere opgjort som et gennemsnit over et helt år.
- Vikarstillinger indgår i opgørelsen, men medarbejdere på barselsorlov og forældreorlov indgår ikke i opgørelsen.

Danmarks Statistik gør opmærksom på, at statistikken ikke tager højde for de enkelte kommuners åbningstid, ligesom statistikken ikke er korrigeret for kommunernes forholdsmæssige andel af udsatte og sårbare børn, som også vil påvirke

nøgletallet (jo flere pladser til udsatte og sårbare børn med forhøjet personalenormering, jo højere gennemsnitlig personalenormering for dagtilbudsområdet i den respektive kommune).

Normeringsstatistikken for 2017 viste, at den gennemsnitlige barn/voksen ratio for børn i aldersgruppen 0-2 år på landsplan er opgjort til 3,1 barn pr. fuldtidsansat. For børn i aldersgruppen 3-5 år var den gennemsnitlige barn/voksen ratio i 2017 6,2 barn pr. fuldtidsansat. I Frederiksberg Kommune viste statistikken for 2017 en barn/voksen ratio for aldersgruppen 0-2 år på 3,3 og for aldersgruppen 3-5 år på 6,7.

Beslutningsforslaget i den aktuelle sag sigter mod at opnå en ratio 3,0 for aldersgruppen 0-2 år og en ratio 6,0 for aldersgruppen 3-5 år. For at beregne det aktuelle investeringsbehov har forvaltningen indledningsvist opgjort den normeringsmæssige effekt af de budgetændringer, der er sket på dagtilbudsområdet i årene fra 2017 og frem til 2019. Der er i disse år ved de årlige budgetaftaler sket ændringer i institutionernes driftsvilkår. Der er gennemført både effektiviseringer og budgetudvidelser. Der blev i såvel 2018 som i 2019 tilført betydelige ressourcer til øget normering (de såkaldte børnepakker). Den aktuelle ratio i 2019 er således 3,2 for aldersgruppen 0-2 år og 6,4 for aldersgruppen 3-5 år.

Forvaltningen har således beregnet det aktuelle investeringsbehov på baggrund af budgettildelingen for 2019. Som nævnt tager beregningerne udgangspunkt i Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Forslagsstillerne refererer i forslaget til "BUPL's anbefalede normeringsniveau". Forvaltningen kan oplyse, at BUPL i sin anbefaling om normeringsniveau ønsker en normering svarende til 1 fuldtidsansat pr. 3 børn i vuggestue og 1 fuldtidsansat pr. 6 børn i børnehaver. I modsætning til Danmarks Statistik tælles lederstillinger og normering til børn med særlige behov ikke med i BUPL's opgørelse af normeringen, ligesom BUPL i sin anbefaling ønsker en ressourcefordeling, der gør det muligt at besætte mindst 80% af de normerede stillinger med uddannet personale.

Disse forbehold fra BUPL er ikke medtaget i forvaltningens beregning - idet forvaltningen tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks officielle opgørelse, som på et ensartet grundlag dækker alle landets kommuner. Modellen for opgørelse af normeringer, der danner rammen for Danmarks Statistiks metode, er udarbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af KL. Arbejdsgruppen hentede i sit arbejde blandt andet inspiration gennem en workshop med interessenter på området med deltagelse af BUPL, FOA, FOLA og DLO. Derudover baserede arbejdet sig på erfaringer fra kommunal praksis og viden fra forskning. En følgegruppe, blandt andet med deltagelse af BUPL, følger fortsat opgørelsen af normeringsstatistikken.

Med de ovenfor beskrevne begrundelser har forvaltningen beregnet det aktuelle investeringsbehov på baggrund af budgettildelingen for 2019, og der tages afsæt i Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Beregningen viser, at en normering svarende til en barn/voksen ratio på henholdsvis 3,0 og 6,0 fordrer en tilførsel af i alt 84 stillinger, svarende til en udvidelse af driftsbudgettet med 33,2 mio. kr. årligt. Fratrukket forældrebetaling og korrigeret for øgede omkostninger til søskendemoderation og økonomisk friplads udgør netto-merudgiften (den kommunale udgift) i alt 26,3 mio. kr. årligt.

Forslagsstillerne peger på en langsigtet plan for at hæve normeringerne. Tabel 1 illustrerer således en mulig investeringsplan med en gradvis indfasning over budgetperioden 2020-2023.

Fremstillingen af en langsigtet plan for at hæve normeringerne til en bindende barn/voksen ratio baserer sig på den nuværende økonomiske ramme, hvor eventuelle fremtidige effektiviseringer ikke er indeholdt. Det betyder, at såfremt der i forbindelse med den fremtidige budgetlægning måtte træffes beslutning om effektiviseringer med effekt for personalenormeringen i dagtilbud, vil barn/voksen ratio'en skulle genoprettes ved at kompensere lønbudgetterne op til det målsatte niveau (ratio 3,0 og ratio 6,0). Det skal desuden understreges, at omkostningsberegningen baserer sig på en uændret fordeling mellem uddannet og ikke-uddannet personale, som i Frederiksberg Kommune udgør 61% uddannede pædagoger og 39% ikke-uddannet personale (pædagogmedhjælpere). Såfremt tilførslen af nye stillinger sker i en anden fordeling mellem uddannede og ikke-uddannede, vil omkostningsniveauet blive påvirket.

Der er endvidere i omkostningsberegningen taget højde for, at et eventuelt øget normeringsniveau i kommunale og selvejende dagtilbud automatisk vil medføre en stigning i driftstilskud pr. plads i private dagtilbud, idet tilskud til private dagtilbud beregnes som et vægtet gennemsnit af bruttodriftsudgifterne for en alderssvarende plads i kommunale og selvejende dagtilbud. Også tilskud til privat pasning og pasning af eget barn vil blive opskrevet.

Tabel 1: Langsigtet plan for øget normering 2020-2023

Budgetår	2020	2021	2022	2023
Antal tilførte stillinger (årsværk) i alt i kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private	21	42	63	84

pasningsordninger, akkumuleret

Normering - barn/voksen ratio i henholdsvis vuggestue og børnehave	3,1 / 6,3	3,1 / 6,2	3,0 / 6,1	3,0 / 6,0
Budgettilførsel til kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger inkl. forældrebetaling, akkumuleret (mio. kr.)	8,3	16,6	24,9	33,2
Heraf forældrefinansiering, akkumuleret (mio. kr.)	-1,7	-3,4	-5,2	-6,9
Finansieringsandel for Frederiksberg Kommune, akkumuleret (mio. kr.)	6,6	13,2	19,7	26,3
Øget forældrebetaling, kr. pr. måned (akkumuleret) for henholdsvis vuggestueplads og børnehaveplads	42 / 21	85 / 42	127 / 64	169 / 85

Finansieringsmuligheder

Som det fremgår, vil en øget normering i daginstitutionerne fordrer en betydelig tilførsel af ressourcer til området. Forslagsstillerne anmoder om, at finansieringsmulighederne belyses særskilt. Følgende afsnit belyser en række handlemuligheder og mulige omprioriteringer inden for eksisterende budget, som vil kunne bidrage til finansiering. Tabellen nedenfor sammenfatter de finansieringsmuligheder, der kan identificeres inden for Børneudvalgets nuværende ramme, og muligheden for en eventuel statslig medfinansiering omtales. Efter tabellen er de enkelte mulige finansieringsbidrag uddybende beskrevet.

Tabel 2: Finansieringsmuligheder

Finansieringsmulighed	Beløb årligt (mio. kr.)
Harmonisering af kommunale og selvejende daginstitutioners vedligeholdelsesbudgetter	1,3
Justering af tilskud til private ordninger til lovens minimumsniveau (fra 85% til 75% af nettodriftsudgiften til alderssvarende plads i kommunale og selvejende dagtilbud)	1,1
Ændring i stillingsstruktur (den procentvise fordeling mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere fra den nuværende 61/39 til 58/42)	2,1
Potentielle finansieringskilder ved omprioritering inden for dagtilbudsområdet eksisterende budget - i alt	4,6
Eventuelle statslige midler i fremtidige kommuneøkonomiaftaler	ukendt

Harmonisering af kommunale og selvejende daginstitutionernes vedligeholdelsesbudgetter

Dagtilbuddene på Frederiksberg tildeles budget til vedligehold af deres ejendomme. Samlet tildeles dagtilbuddene årligt et driftsbudget til vedligehold på 2,0 mio. kr., når lønudgiften til den fælleskommunale ordning med Facility Management er fratrukket. På nuværende tidspunkt tildeles vedligeholdelsesbudgettet efter tre modeller, der i praksis betyder, at de selvejende dagtilbud i egne bygninger får udmeldt et større budget end de dagtilbud, både kommunale og selvejende, der har til huse i kommunale ejendomme. Det større budget afspejler ikke nødvendigvis, at selvejende dagtilbud i egne ejendomme har et større vedligeholdelsesbehov end de øvrige institutioner. Forskellen i tildeling kan alene begrundes historisk.

For at sikre at alle dagtilbud tildeles budget til vedligehold med udgangspunkt i ens vilkår, er ejerforholdene, de kontraktuelle forhold samt antallet af kvadratmeter for dagtilbuddene blevet gennemgået. En harmonisering i tildeling af vedligeholdelsesbudget vil betyde, at de selvejende dagtilbud i egne ejendomme, der udelukkende har ansvaret for det indvendige vedligehold, vil opleve den største budgetreduktion. De vil fremadrettet blive tildelt det samme beløb pr. kvadratmeter, som de dagtilbud der har til huse i kommunale ejendomme, og som ligeledes udelukkende har ansvaret for det indvendige vedligehold. De selvejende dagtilbud som - ud over at have ansvaret for det indvendige vedligehold - ligeledes har ansvaret for de tekniske installationer og/eller klimaskærme, vil blive tildelt yderligere budget pr. kvadratmeter til at kompensere dem for den større vedligeholdelsesforpligtigelse, de har.

En harmonisering af vedligeholdelsesbudgetterne vil kunne bidrage med 1,3 mio. kr. årligt til finansiering af øgede normeringer. Såfremt ændringen bliver implementeret, vil der fortsat blive tildelt 0,9 mio. kr. i vedligeholdelsesbudget til kommunale og selvejende dagtilbud, når lønudgiften til Facility Management er fratrukket. Frederiksberg Kommune giver private daginstitutioner bygningstilskud. Tilskuddet beregnes som et gennemsnit af udgifterne til selvejende daginstitutioner, der vedrører bygninger - det er husleje, ejendomsskatter, ejendomsforsikring og indvendig vedligehold. Ved en harmonisering af vedligeholdelsesbudgetterne til kommunale og selvejende daginstitutioner vil bygningstilskuddet til de private daginstitutioner falde med 0,3 mio. kr., hvilket er indregnet i estimatet.

Justering af tilskud til private ordninger til lovens minimumsniveau

Det er muligt for Frederiksberg Kommune at foretage en justering af tilskuddet til privat pasning til det lovpligtige niveau, og en tilsvarende justering af tilskuddet til pasning af eget barn. Med justeringen af tilskuddene kan Frederiksberg Kommune fortsat tilbyde forældre et varieret pasningstilbud til deres børn, herunder tilbyde forældre tilskud til de to ordninger.

Det er lovpligtigt at give forældre mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til privat pasning i stedet for at benytte en plads i et dagtilbud. At give forældre tilskud til pasning af eget barn, er ikke lovpligtigt, men Frederiksberg Kommune har valgt at tilbyde forældrene denne ordning. Ifølge dagtilbudsloven skal det lovpligtige kommunale tilskud til privat pasning udgøre minimum 75% af den laveste nettodriftsudgift i et dagtilbud. Frederiksberg Kommune yder i dag et højere tilskud, nemlig 85%. For den ikke-lovpligtige ordning (pasning af eget barn) er der ikke fastlagt et minimum for det kommunale tilskud. Frederiksberg Kommune yder for denne ordning ligeledes et tilskud på 85%.

Tilskuddet til de familier, der benytter ordningerne privat pasning og pasning af eget barn, udgør i 2019 7.416 kr. om måneden pr. vuggestuebarn og 3.830 kr. om måneden pr. børnehavebarn. En justering vil betyde, at det månedlige tilskud vil blive reduceret til henholdsvis 6.543 kr. og 3.380 kr. En forskel på 873 kr. pr. vuggestuebarn og på 450 kr. pr. børnehavebarn.

I de første fire måneder af 2019 var der i alt gennemsnitligt 52 forældre, der fik tilskud til privat pasning, og 63 forældre, der fik tilskud til pasning af eget barn.

En justering af tilskuddet til private ordninger vil kunne bidrage med 1,1 mio. kr. årligt.

Ændring i stillingsstruktur som bidrag til finansiering

Børnepakken, som blev indført med budgettet for 2018, blev målrettet ansættelse af flere pædagoger. Det betød konkret, at den budgetterede pædagogandel i Frederiksberg Kommune steg fra 60% til 61%. Der er i ovenstående tabel angivet den økonomiske effekt ved at nedjustere pædagogandelen fra 61% til 58%. Det skal bemærkes, at Danmarks Statistiks opgørelse fra 2017 viser, at andelen af uddannet personale i gennemsnit på tværs af landets kommuner udgør 69%.

Statslige midler som en del af en kommende kommuneøkonomiaftale

Tages alle de skitserede finansieringsmuligheder i anvendelse, som kommunen selvstændigt kan træffe beslutning om, vil det kommunale investeringsbehov kunne nedjusteres fra 26,3 mio. kr. til 21,7 mio. kr.

Som det fremgår, er forventningen til en eventuel statslig finansiering ikke indarbejdet med et estimeret beløb.

Aftaleparterne i Folketinget tilkendegav dog i forbindelse med regeringsdannelsen i dokumentet "Retfærdig retning for Danmark", at: "En ny regering vil fremlægge en ambitiøs børneplan. Målet skal være at forbedre forholdene for børn og personale i daginstitutioner gennem en langsigtet investeringsplan frem mod 2025, der sammentænker normeringer, uddannelse, kvalitet og ledelse og som indeholder, at der:

- Indføres lovbundne minimumsnormeringer der implementeres i perioden frem mod 2025, således at de er fuldt indfasede i 2025. Det påbegyndes med kommuneaftalen for 2020.
- Sikres uddannelse af mere pædagogisk personale.
- Som følge af, at der indføres minimumsnormeringer, ansættes mere pædagogisk personale udover den forøgelse, der følger af det demografiske træk."

Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) indgik den 6. september 2019 en aftale om kommunernes økonomi for 2020. Aftalen indeholder ikke et statsligt tilskud til normeringer i dagtilbud i 2020, men en tilkendegivelse fra regeringen om, at KL vil indgå i et fælles arbejde med at forberede et grundlag for børneplanen. Det er samtidig beskevet i aftalen, at børneplanen blandt andet vil betyde, at der gradvist frem mod 2025 indføres lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutioner, at der sikres uddannelse af mere pædagogisk personale, og at der som følge af minimumsnormeringer ansættes pædagogisk personale ud over den forøgelse, der følger af det demografiske træk.

Såfremt et eventuelt statsligt tilskud i fremtidige kommuneøkonomiaftaler fordeles til landets kommuner efter den sædvanlige bloktilskudsnøgle, vil Frederiksberg Kommunes andel udgøre omkring 1,8% af landstallet, når der tages

udgangspunkt i bloktilskudsnøglen for 2019. Det betyder i praksis, at Frederiksberg Kommune modtager 18 mio. kr. for hver 1 mia. i den landsdækkende økonomiske ramme. Bloktilskudsnøglen kan dog ændre sig lidt fra år til år.

Der ligger implicit i den foreløbige statslige udmelding et hensyn til rekrutteringssituationen bag implementeringsperioden, jf. ambitionen om at uddanne mere pædagogisk personale. Også på Frederiksberg vil det være en udfordring at gennemføre en langsigtet plan for øget normering både på fire års (tabel 1) og seks års (tabel 3) sigt alene ud fra hensynet til at kunne rekruttere uddannet personale i mindst 60% af de nye stillinger. Se nedenstående afsnit om rekruttering og fastholdelse. Derfor bør der i en samlet plan i givet fald indbygges et fokus herpå, og der bør etableres faste målepunkter for en løbende overvågning af rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere.

Tabel 3 illustrerer en mulig investeringsplan med en gradvis indfasning, såfremt perioden for indfasning følger regeringens mål om, at de lovbundne minimumsnormeringer skal være fuldt indfasede i 2025

Tabel 3: Langsigtet plan for øget normering 2020-2025

Budgetår	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal tilførte stillinger (årsværk) i alt i kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger, akkumuleret	14	28	42	56	70	84
Normering - barn/voksen ratio i henholdsvis vuggestue og børnehave	3,2 / 6,3	3,1 / 6,3	3,1 / 6,2	3,1 / 6,1	3,0 / 6,1	3,0 / 6,0
Budgettilførsel til kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger inkl. forældrebetaling, akkumuleret (mio. kr.)	5,5	10,9	16,5	22,0	27,5	33,2
Heraf forældrefinansiering, akkumuleret (mio. kr.)	-1,1	-2,3	-3,4	-4,6	-5,7	-6,9
Finansieringsandel for Frederiksberg Kommune, akkumuleret (mio. kr.)	4,4	8,8	13,1	17,5	21,9	26,3
Øget forældrebetaling, kr. pr. måned (akkumuleret) for henholdsvis vuggestueplads og børnehaveplads	28 / 14	56 / 28	85 / 43	113 / 57	141 / 70	169 / 85

Implementering

Forslagsstillerne peger på behovet for at tilførte ressourcer bliver anvendt på tidspunkter, hvor behovet i den enkelte daginstitution er størst. Det kan eksempelvis være i ydertimerne. Den enkelte dagtilbudsleder har ansvaret for at tilrettelægge medarbejdernes arbejdstider og dermed også fordelingen af personaleressourcer over dagen. Det vil derfor være den enkelte leder, der vil skulle afgøre, hvordan de tilførte midler til normering bedst muligt kommer i spil i den enkelte daginstitution. Kommunalbestyrelsen vil dog i forbindelse med en eventuel normeringsudvidelse kunne fastlægge, at daginstitutionerne i planlægningen skal tage hensyn til personaledekningen i eftermiddagstimer, hvor personalenormeringen traditionelt er lavere sammenlignet med formiddage. Det er afgørende vigtigt, at de tilførte midler anvendes borgerorienteret, så både børn og forældre oplever en styrket normering i dagtilbuddene på Frederiksberg, hvor antallet af medarbejdere er tilpasset antallet af børn over hele dagen.

For at dagtilbuddene kan anvende midlerne mest fordelagtigt for børn og forældre, er det relevant for alle dagtilbud at benytte fremmøderegistrering for børnene til at planlægge medarbejderens arbejdstider. Børnegruppens fremmøde kan ændre sig over tid, og det er afgørende for den pædagogiske kvalitet, at det løbende sikres, at planlægningen af medarbejdernes arbejdstid tager udgangspunkt i forældrenes efterspørgsel og dermed børnenes fremmøde. Forvaltningen vil i implementeringen af en øget normering have fokus på at understøtte dagtilbuddene, så det i højere grad bliver muligt for ledelsen at anvende digital fremmøderegistrering som værktøj i vagtplanlægningen.

Evaluering af indsatsen

Beslutningsforslaget indeholder en opmærksomhed på at evaluere indsatsen løbende med inddragelse af forældrebestyrelser og daginstitutioner. Forvaltningen foreslår en model for evaluering, hvor der én gang årligt afholdes et temamøde om normering og kvalitet i dagtilbud på Frederiksberg. Det foreslås, at der forud for det årlige møde fremsendes en række spørgsmål til dagtilbudslederne om brug af midlerne og effekten for den pædagogiske praksis, og der samtidig fremsendes en række refleksions- og dialogspørgsmål til forældrebestyrelserne, således at det er muligt med intern dialog som forberedelse til mødet. Det årlige temamøde kan erstatte et af de to dialogmøder, der afholdes i henholdsvis april og oktober hvert år.

Ud over temamødet med forældrebestyrelser og daginstitutioner, kan indsatsen evalueres ved at inddrage allerede eksisterende datakilder. Forskningsresultaterne peger blandt andet på, at interaktion mellem børn og voksne og personalestabilitet er afgørende for pædagogisk kvalitet. Derfor kan indikatorer for en positiv effekt af øgede normeringer være et fald i personaleomsætning, et fald i sygefravær og en stigning i beskæftigelsesgrad (andel medarbejdere på fuldtid). Disse mål kan i givet fald indarbejdes i en samlet plan.

Resultaterne af de gennemførte tilsyn kan også indgå i det løbende arbejde med at følge effekten af en samlet plan for øget normering. Dette vil forudsætte, at det på forhånd fastlægges, hvilke kriterier/punkter i til synet, der forudsættes at have en sammenhæng med planen om øget normering.

De kvantitative data kan suppleres af mere kvalitative brugeroplevelser. Indsamling af brugeroplevelser kan dels ske forud for det årlige temamøde og dels i forbindelse med de eksisterende borger- og brugerundersøgelser, som Frederiksberg Kommune gennemfører. Dele af de eksisterende undersøgelser, der fremsendes til borgere og brugere, kan i højere grad end hidtil målrettes til at omhandle borgernes og brugernes oplevelse af netop normeringen, relationen mellem børn og medarbejdere og samarbejdet mellem forældre og medarbejdere.

Ovenstående variable retter sig særligt mod forældrenes oplevelser og medarbejdernes kontinuitet og fremmøde. Når fokus rettes mod effekten for børnene, så har Frederiksberg Kommune siden 2012 arbejdet med en effekt fokuseret tilgang til kerneopgaven, hvor effekten for borgeren er i centrum. På dagtilbudsområdet arbejder alle kommunale og selvejende dagtilbud ud fra de politisk besluttede strategiske pejlemærker om livsduelighed og skoleparathed. I en samlet plan bør der indtænkes målsætninger for effekt for børnene som en af flere indikatorer for, om de øgede normeringer skaber en positiv effekt i dagtilbuddene.

Afbureaukratisering

I Frederiksberg Kommune er den politiske styringsmodel udgangspunktet for at skabe sammenhæng fra politiske mål og beslutninger til aktiviteterne i de decentrale enheder - i dette tilfælde dagtilbuddene. Den politiske styringsmodel betyder konkret, at retning, mål og budget for kerneopgaverne fastlægges og beslutes i Kommunalbestyrelsen, Magistraten og fagudvalgene.

Med budgettet for 2019 blev det besluttet, at dagtilbuddene ikke længere skal udarbejde virksomhedsplaner og fokusaftaler. Dermed blev det decentrale handlerum øget. Derudover arbejder forvaltningen løbende med tiltag, der kan understøtte dagtilbuddenes fokus på kerneopgaven. Børneudvalget tiltrådte eksempelvis i marts 2019 en ændret tildeling af puljen til sociale normeringer, så dagtilbuddene ikke længere skal bruge tid på at ansøge om midler fra puljen. I stedet bliver puljen fordelt efter en række socioøkonomiske variable, der indhentes fra Danmarks Statistik.

Forvaltningen arbejder også aktuelt med flere forslag til, hvordan hverdagen og de anvendte systemer kan frigøre tid til kerneopgaven. Blandt andet er det en mulighed at omlægge flere centrale puljer, så de fremadrettet lægges direkte ud i normeringen fremfor, at daginstitutionerne skal søge midler løbende. Det er dog væsentligt at nævne, at en række dokumentationsopgaver og administrative opgaver er bestemt af dagtilbudsloven - eksempelvis udarbejdelse af den pædagogiske læreplan, gennemførelse af sprogvurderinger og en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, udvikling og dannelse.

Sygefravær

Lavt sygefravær fremmer kontinuiteten i hverdagen for børnene og bidrager hermed til kvaliteten af børnenes dag i dagtilbuddet. Derfor er et lavt sygefravær vigtigt i et børne- og forældreperspektiv. I et driftsperspektiv er det også vigtigt, fordi et lavere sygefravær fremmer, at medarbejderne bringer deres ressourcer bedst muligt i spil og reducerer behovet for vikardækning med lavere udgifter til følge. Et lavere sygefravær vil bidrage til et forstærket arbejdsmiljø, hvor færre medarbejdere oplever en presset hverdag på deres arbejdsplads.

Sygefraværet på dagtilbudsområdet ligger over Frederiksberg Kommunes måltal på 4,4%. Det seneste år er det gennemsnitlige sygefravær på tværs af de kommunale og selvejende dagtilbud 5,3%, og niveauet har ikke ændret sig markant over de seneste år. Det gennemsnitlige sygefravær dækker over en stor variation i sygefraværet på tværs af dagtilbuddene. Der er således dagtilbud, der har sygefravær på omkring 2%, mens andre dagtilbud kan have et sygefravær på helt op til 10% målt over de seneste 12 måneder. Derfor har sygefraværsindsatsen på dagtilbudsområdet høj prioritet.

Børneudvalget bevilligede med budget 2018 midler til et trivselsprojekt på dagtilbudsområdet. Formålet var at øge trivslen blandt medarbejderne og nedbringe sygefraværet. De 11 dagtilbud med det højeste sygefravær deltog i projektet. Ni af de deltagende dagtilbud oplevede et fald i sygefravær sammenlignet med 2017, og samlet reducerede disse 11 dagtilbud deres sygefravær med hen ved en trediedel 2017 til 2018.

I 2019 forstærker forvaltningen indsatsen med at nedbringe sygefraværet i alle dagtilbud. Det betyder blandt andet, at alle dagtilbudsledere i dagtilbud, der har mere end 4,4% i sygefravær er i dialog med forvaltningens ressourcepersoner i Børne- og ungeområdet og i kommunes HR-afdeling, der kan bistå med at afdække dagtilbuddenes individuelle problemstillinger. Fælles for alle er, at tydeligt lederskab er omdrejningspunktet, da undersøgelser viser, at lederens tilgang til og konkrete håndtering af sygefraværsindsatsen er helt afgørende for, hvor godt indsatsen kommer til at virke.

Forvaltningen har beregnet den personalemæssige effekt af et fald i sygefravær i dagtilbud fra de nuværende 5,3% til det kommunale måltal på 4,4%. Såfremt det gennemsnitlige sygefravær nedbringes til 4,4% for dagtilbudsområdet under ét, svarer det til et dagligt mer-fremmøde svarende til 10 medarbejdere på tværs af dagtilbudsområdet. Der er således inden for de nuværende rammer en vis handlemulighed for særligt daginstitutioner med højt sygefravær til at styrke personalenormeringen, og dermed stabiliteten og kontinuiteten i børnenes hverdag.

I en samlet plan for øget normering bør mål for sygefravær og tilstedeværelse indtænkes som indikatorer for en effekt der vil have umiddelbar effekt for børn og medarbejdere.

Fysiske rammer

Daginstitutionerne i Frederiksberg Kommune bliver drevet i en varieret bygningsmasse, hvad angår stand, alder og størrelse. For at kunne sikre pædagogiske tilbud af høj kvalitet er det en forudsætning, at de fysiske rammer for god og moderne institutionsdrift er tilstede. For flere af ejendommen gælder det, at der er behov for renovering i de kommende år.

Renoveringsbehovet varierer på tværs af ejendommene, da det er forskelligt, hvorvidt behovet omfatter klimaskærm, en generelt nedslidt daginstitution, eller om de tekniske installationer ikke fungerer optimalt. Der er med budgettet for 2019 afsat 1,5 mio. kr. til, at forvaltningen kan udarbejde en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan for kommunens dagtilbud. Planen forventes endelig færdig i foråret 2021, og det er målet, at planen kan bidrage til at prioritere de mest nedslidte ejendomme og tilvejebringe en højere og mere ens standard på tværs af kommunens dagtilbud. Opgaven med vedligeholdelsesplanen har derudover til sigte, at der sikres et godt indeklima - herunder CO₂, temperatur, luftfugtighed og støj.

Forvaltningsområderne By, Kultur og Miljø og Børn og Unge arbejder sammen om at prioritere rækkefølgen i forhold til, hvilke ejendomme der bliver gennemgået først, således at de ejendomme, der forventeligt har det største renoveringsbehov bliver gennemgået først. En afrapportering vil foreligge forud for budgetforhandlingerne om budgettet for henholdsvis 2021 og 2022.

I forhold til dagtilbuddenes legepladser, er det forvaltningens vurdering, at der er behov for opgradering, da den daglige brug vedvarende slider på legepladserne. Kommunalbestyrelsen besluttede med budgettet for 2019 og frem fortsat at prioritere en legepladspulje med 1,0 mio. kr. i 2019, 1,5 mio. kr. i 2020 og 2021 og 1,0 mio. kr. i 2022. Legepladspuljen er med til at sikre, at kommunens legepladser lever op til gældende sikkerhedsregler og samtidig medvirker til at opfylde et pædagogisk sigte.

Det er hensigten, at alle legepladser i kommunens dagtilbud fra 2019 og herefter i en årlig kadence får gennemført en sikkerhedsgennemgang af de netop uddannede legepladsinspektører fra kommunens tekniske serviceteams. Legepladsinspektøren udarbejder en legepladsrapport for hver legeplads til brug for dagtilbudslederen såvel som forvaltning. Rapporten skal danne baggrund for dagtilbuddenes ansøgninger til Legepladspuljen og er med til at sikre, at der bliver sat ind og prioriteret i forhold til de mest trængende legepladser.

Interiør og legetøj

Daginstitutionerne tildeles hvert år et budget til børnerelaterede udgifter - heri indgår midler til indkøb af interiør og legetøj. Daginstitutionerne fik med budgetterne for 2019 tildelt 4.602 kr. pr. vuggestueplads og 3.188 kr. pr. børnehaveplads til børnerelaterede udgifter. Derudover budgetlægges der med et grundbeløb i størrelsesordenen 8.000-12.000 kr. pr. institution. I alt er der i 2019 budgetlagt 19,3 mio. kr. til børnerelaterede udgifter. For en gennemsnitligt daginstitution på 122 pladser udgør budgettet til børnerelaterede udgifter 459.000 kr. årligt.

Grundet daginstitutionernes strukturelle forhold, deres pædagogiske praksis samt deres forskellige kulturelle og æstetiske tilgange, er der forskel på, hvordan ledelsen i den enkelte daginstitution prioriterer at indrette sig, og hvornår de anskaffer nyt interiør og legetøj. Frederiksberg Kommune har et udbud på området for at sikre, at inventaret overholder gældende

lovgivning, og at der tages vare på børnenes rammer. Leverandøren er blandt andet forpligtet til, at legetøj ikke må indeholde hormonforstyrrende stoffer og ftalater.

Ud over det årlige driftsbudget til børnerelaterede udgifter blev der med børnepakken i budgettet for 2018 og 2019 afsat 1,2 mio. kr. i alt til legetøj med det formål at opnå bedre og mere tidssvarende forhold for daginstitutionernes interiør og legetøj. Midlerne blev fordelt til daginstitutionerne ud fra deres børnetal.

Øges de børnerelaterede udgifter i driftsbudgetterne permanent, svarende til eksempelvis 100 kr. årligt pr. barn, vil de kommunale og selvejende dagtilbud få tilført 495.000 kr. årligt, og tilskuddet til private ordninger vil stige med 39.000 kr. Netto-merudgiften for Frederiksberg Kommune efter forældrebetaling vil udgøre 434.000 kr. årligt.

Samarbejde med civilsamfundet

Dagtilbudsloven beskriver rammen for dagtilbuddenes arbejde med den pædagogiske læreplan. Det er blandt andet et krav, at det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene. Det er samtidig beskrevet i loven, at det er dagtilbudslederens ansvar at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Det betyder, at alle dagtilbud skal arbejde med inddragelse af lokalsamfundet, beskrive det skriftligt og offentliggøre det, så det er tilgængeligt for alle. Forvaltningen vil - som en del af den generelle understøttelse af den styrkede pædagogiske læreplan - have fokus på at bistå dagtilbudslederne med at etablere, implementere og fastholde samarbejder med relevante organisationer og foreninger.

Den vigtigste samarbejdsrelation mellem dagtilbuddene og civilsamfundet er samarbejdet med forældrene. Forældrene bor i nærmiljøet, og derfor har de oftest viden om de forskellige tilbud og muligheder, der findes i lokalområdet, og de kan inddrages i overvejelserne omkring brug af forskellige tilbud og etablering af samarbejder. I lokalsamfundet kan dagtilbuddene eksempelvis samarbejde med biblioteker, museer, idrætstilbud, musikskoler, plejehjem, erhvervslivet og andre dagtilbud. Samarbejdet med eksempelvis ældre medborgere, skoleelever og andre frivillige i lokalsamfundet kan også bidrage til at styrke arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Nogle besidder måske en særlig viden eller interesse inden for natur, sport eller musik, som dagtilbuddet kan drage nytte af.

Der eksisterer allerede gode eksempler på, hvordan dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune og det omkringliggende samfund kan samarbejde. Der er blandt en daginstitution, der i flere år har samarbejdet med en operasanger, der kommer og synger med børnene. Der er også flere eksempler på daginstitutioner, der samarbejder med et nærliggende plejecenter om eksempelvis fællesspisning og fællessang.

Ud over det enkelte dagtilbuds eget initiativ, har der i flere år eksisteret en bedsteordning på Frederiksberg. Ordningen blev vedtaget med budgettet for 2012 og er en del af frivillighedsindsatsen i Frederiksberg Kommune. Udgangspunktet for ordningen er netop at inddrage seniorer og lade generationerne mødes. Forvaltningen står for implementering af ordningen, herunder rekruttering og fastholdelse af de frivillige og kontakten til daginstitutionerne.

Siden det første rekrutteringsmøde i 2013 har forvaltningen været i kontakt med 43 frivillige og af disse har 35 været aktive og på besøg i daginstitutionerne. Seniorer er typisk i daginstitutionen et par timer en gang om ugen. Nogle få er stoppet efter kort tid, men langt de fleste er fortsat som frivillige så længe deres helbred har tilladt det. I juni 2019 har kommunen 15 aktive seniorer i ordningen, hvoraf tre har været med helt fra starten i 2013.

Seniorerne finder det livsbekræftende og underholdende at være sammen med børnene. De kan tilbyde børnene voksenkontakt, som ikke afbrydes af andre gøremål. Seniorerne er der for de børn, der ønsker det, men intervenserer ikke i de øvrige pædagogiske aktiviteter.

Ordningen annoncerer efter frivillige på Frederiksberg Kommunes frivillighedsportal og på frivilligjob.dk. Forvaltningen modtager et stigende antal henvendelser fra frivilligjob.dk.

Kortlægning af udfordringer med rekruttering og fastholdelse og mulige løsninger

For at sikre høj kvalitet i kommunens dagtilbud er det afgørende, at det er muligt for dagtilbuddene at rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere. Den eventuelle fremtidige opnormering af personale gør kun dette fokus endnu vigtigere, da dagtilbuddene vil skulle rekruttere flere nye medarbejdere ved en øget barn/voksen-ratio.

Forvaltningen har afdækket institutionernes erfaringer med rekrutteringssituationen i det seneste år. I alt 36 dagtilbudsledere har besvaret et særskilt spørgeskema herom, svarende til en svarprocent på 80%.

Halvdelen af dagtilbudslederne har angivet, at de har haft pædagogstillinger opslået det seneste år, som de ikke har kunne besætte. For de fleste (61% af besvarelsene) handler det om en enkelt pædagogstilling, mens det for fire dagtilbud handler om fire pædagogstillinger (22% af besvarelsene). I modsætning hertil oplever ingen af dagtilbudslederne udfordringer med at besætte ledige pædagogmedhjælperstillinger. De 36 institutioner har tilsammen haft 23 ledige

medhjælperstillinger det seneste år, men der har ingen udfordringer været med at besætte dem. Udfordringen med rekruttering er således centreret omkring de uddannede medarbejdere.

Dagtilbudslederne peger på fem centrale årsager til, at de ikke har kunne besætte ledige pædagogstillinger, nemlig:

- Få ansøgere
- Ansøgere uden de rigtige kvalifikationer
- Ansøgere ønsker ikke ansættelse på fuld tid (37 timer ugentligt)
- Ansøgere får job andet sted, inden ansættelsesprocessen er afsluttet
- Lønniveau lavere på Frederiksberg (sammenlignet med eksempelvis Københavns Kommune)

Lederne svarer meget enstemmigt, at de løser udfordringerne med de manglende uddannede medarbejdere ved at bruge vikarer eller pædagogmedhjælpere. Samtidig oplyser flere af lederne, at de oplever, at mange nyuddannede ikke er tilstrækkeligt kvalificerede og henviser til, at pædagoguddannelsen har brug for et eftersyn.

Flere dagtilbudsledere har i andre sammenhænge påpeget en organisatorisk udfordring, idet relativt mange medarbejdere er ansat på deltid og ikke på fuld tid (37 timer ugentligt). Mange medarbejdere på deltid gør ydertimerne sårbare, da mange af de faste medarbejdere har koncentreret deres arbejdstid midt på dagen. Et træk i kommunens lønsystem i juli 2019 viser, at ud af 391 ansatte pædagoger i de kommunale institutioner er kun 160 pædagoger (svarende til 41%) ansat på fuld tid, 45% er ansat med et ugentligt timetal på mellem 30 og 36 timer pr. uge, og 14% er ansat med et ugentligt timetal på mellem 10 og 30 timer pr. uge. Forvaltningen har beregnet potentialet for rekruttering, såfremt alle nuværende deltidsansatte pædagoger blev ansat på fuld tid. Beregningen viser, at alene i de kommunale institutioner vil potentialet for merbeskæftigelse udgøre 28 fuldtidsstillinger og vurderingen er, at et lignende potentiale vil gøre sig gældende i de selvejende dagtilbud. Der er angiveligt både familiemæssige og personlige begrundelser for ønsket om deltid, men kortlægningen viser, at der - ud over rekruttering af nye medarbejdere - vil være et potentiale for at øge normeringerne ved at nuværende medarbejdere går op i tid. Det vil derfor også være et oplagt samarbejdstema for Frederiksberg Kommune i samarbejde med de faglige organisationer.

Udfordringen med relativt mange deltidsansatte er en tendens nationalt på dagtilbudsområdet og har derfor også KL's opmærksomhed. I KL's inspirationskatalog om dagtilbudsområdet fra februar 2019 beskrives det, hvordan deltidsansættelser flere steder ses som en kultur, som har en smittende effekt mellem medarbejdere. I inspirationskataloget beskrives det også, at daginstitutioner, der arbejder med fuldtidsstillinger som normen, oplever en bedre sikring af kvaliteten og mindre alenetid med børnene. Derudover giver flere fuldtidsstillinger en bedre sammenhæng i hverdagen og letter organiseringen af det pædagogiske arbejde.

Der er således et stort behov for at arbejde med rekrutteringsudfordringen fremadrettet - både internt i Frederiksberg Kommune, men også i samarbejde med professionshøjskolerne, de faglige organisationer og andre relevante samarbejdspartnere.

KL's kommunekontakttråd i Hovedstaden (KKR Hovedstaden) er i færd med at afdække de nuværende og forventede muligheder for at rekruttere pædagoger. KKR Hovedstaden forventer at kunne forelægge en opsamling af undersøgelsen for Embedsmandsudvalget for Vækst, Uddannelse og Beskæftigelse i august 2019 og derefter til politisk behandling i september 2019. Det vil være særdeles relevant for Frederiksberg Kommune også at følge resultaterne af denne afdækning og de initiativer, der eventuelt sættes i gang på baggrund af afdækningen.

Hvad angår fastholdelse af medarbejdere er personaleomsætningen det bedste kvantitative mål for denne. Forvaltningen har adgang til personaleomsætningen for de kommunale daginstitutioner, hvor personaleomsætningen for et år opgøres som det samlede antal fratrådte medarbejdere som andel af det samlede antal medarbejdere. På tværs af de kommunale daginstitutioner i Frederiksberg udgjorde personaleomsætningen blandt pædagoger 2017 til 2018 15,4%. For størstedelen af daginstitutionerne gælder det, at personaleomsætningen er højere for pædagogmedhjælpere end for pædagoger, hvilket hænger naturligt sammen med, at mange pædagogmedhjælpere før eller siden søger ind på en uddannelse, og derfor søger væk fra jobbet som pædagogmedhjælper.

Det er afgørende, at dagtilbud i Frederiksberg Kommune er en attraktiv arbejdsplads. Flere faktorer kan være medvirkende til at skabe en mere attraktiv arbejdsplads, og en øget normering er en af dem. KL peger derudover på, at brug af data kan understøtte, at ressourcerne anvendes mere målrettet, og dermed frigøres mere tid til børnene. Digital registrering af børnefremmøde giver dagtilbudslederne mulighed for at bruge data om børnefremmøde, når de skal lave vagtplaner. Data vil give lederne et bedre overblik over fremmøde og vil forventeligt give bedre muligheder for at vurdere bemanning i løbet af dagen – særligt i timerne først og sidst på dagen. Der foretages allerede digital fremmøderegistrering i langt de fleste dagtilbud, men der er et udviklingspotentiale i brugen af data.

Derudover er det forvaltningens forslag, at der fremadrettet bliver arbejdet målrettet med kompetenceudvikling for det samlede dagtilbudsområde. Der er allerede planlagt et kompetenceudviklingsforløb for alle dagtilbud i relation til den styrkede pædagogiske læreplan, men det vil gøre kommunen endnu mere attraktiv for fagprofessionelle, såfremt der sættes yderligere fokus på kompetenceudvikling i forbindelse med rekruttering og fastholdelse. Forvaltningen vil i den forbindelse øge samarbejdet med Københavns Professionshøjskole, der uddanner fremtidens pædagoger – samarbejdet vil tage udgangspunkt i et styrket praktiksamarbejde og en mulig igangsættelse af læringslaboratorier i udvalgte dagtilbud.

Sammenfattende er det forvaltningens vurdering, at der fremadrettet skal være et særligt fokus på rekrutteringsmulighederne for daginstitutionerne, men også samtidig skal være et fokus på at fastholde de dygtige og erfarne medarbejdere, der allerede er i daginstitutionerne på Frederiksberg. Et af midlerne hertil vil være i en samlet plan at opsætte måltal for f.eks. personaleomsætning, beskæftigelsesgrad og ratioen uddannede/ikke-uddannede medarbejdere. I forbindelse med tilførsel af eventuelt nye bevillinger vil der kunne sættes måltal for anvendelsen - således at nye midler til uddannet personale frigives i takt med den faktiske rekruttering.

Økonomi

For at opnå en personalenormering svarende til en barn/voksen ratio på 3,0 for aldersgruppen 0-2 år og 6,0 for aldersgruppen 3-5 år vil der skulle tilføres i alt 84 fuldtidsstillinger til dagtilbudsområdet. Finansieringsbehovet ved en fuld indfasning i 2023 vil være 6,6 mio. kr. i 2020 stigende til 26,3 mio. kr. i 2023.

Planlægges der i overensstemmelse med regeringens forståelsespapir med en indfasningsperiode med fuld implementering i 2025, vil det årlige investeringsbehov i Frederiksberg Kommune udgøre 4,4 mio. kr. i 2020 stigende til 26,3 mio. kr. i 2025. Der er i omkostningsberegningen ikke korrigeret for demografi. Fremskrivning af den demografiske udvikling vil efter sædvanlig praksis ske løbende i de enkelte budgetår.

Der tages i omkostningsberegningen udgangspunkt i den nuværende fordeling mellem uddannet og ikke-uddannet personale, dvs. 61% uddannede pædagogstillinger og 39% pædagogmedhjælperstillinger. Lederstillinger indgår i beregningen af uddannet personale. Der tages ligeledes i beregningen af udgiftsbehovet udgangspunkt i en uændret fordeling mellem kommunens og forældrenes finansiering af bruttodriftsomkostningen. Det betyder, at forældrene fortsat finansierer 25% af bruttodriftsomkostningerne og kommunen 75%. En overslagsmæssig beregning viser, at forældrebetalingen - såfremt forslaget gennemføres - over de kommende år vil stige med 42 kr. pr. måned op til 169 kr. pr. måned for en vuggestueplads. Prisen for en børnehaveplads vil stige med 21 kr. pr. måned op til 85 kr. pr. måned. Tallene bygger på pris- og lønskøn for 2019.

Afslutningsvis skal det oplyses, at såfremt normeringsgraden skal udvikle sig som forudsat - altså til en barn/voksen ratio på henholdsvis 3,0 og 6,0, vil der i indfasningsperioden frem til målsætningen er nået, alene kunne gennemføres effektiviseringsforslag på dagtilbudsområdet med effekt for normeringerne, såfremt der samtidig sker en tilsvarende normeringsudvidelse med fuld finansiering. Det beskrevne investeringsbehov svarende til 26,3 mio. kr. er beregnet med afsæt i den nuværende normering. Nedjusteres denne vil barn voksen/ratio'en ikke kunne udvikle sig som foreslået.

I forhold til forslaget om en opgradering af bygninger og interiør henvises der for såvidt angår bygningsmassen til budgetaftalen for 2019-2022, hvor Kommunalbestyrelsen bevilgede 1,5 mio. kr. til en kortlægning af genopretningsbehov og vedligehold på kommunens institutioner. Dette arbejde vil være gennemført i 2020 og vil kunne danne grundlag for beslutning om en samlet vedligeholdelsesplan for de kommende budgetår. For så vidt angår opgradering af institutionernes interiør, er det beskrevet, at en opjustering af det nuværende rådighedsbeløb pr. barn med 100 kr. pr. år, vil betyde en merudgift for Frederiksberg Kommune på 0,4 mio. kr. pr. år.

For så vidt angår mulige finansieringskilder inden for dagtilbudsområdet nuværende budgetramme, har forvaltningen peget på tre mulige finansieringskilder med en samlet finansieringsmulighed ved omprioriteringer inden for egen ramme på i alt 4,6 mio. kr. årligt. Gennemføres alle omprioriteringsforslag, resterer der et finansieringsbehov (ved fuld indfasning) på i alt 21,7 mio. kr. årligt til øget normering. Hertil kommer eventuelle udgifter til interiør på 0,4 mio. kr. årligt.

Der henvises i øvrigt til sagsfremstillingens tabel 1, tabel 2 og tabel 3.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Punkt 116: Forslag til beslutning fra 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde, rådmændene Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram om normeringer i dagtilbud

28.06.00-G01-12-19

Resume

2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde, rådmænd Thyge Enevoldsen, rådmænd Balder Mørk Andersen og rådmænd Mette Bram fremlagde den 13. maj 2019 et forslag om bedre normeringer i dagtilbud. Det beskrives i sagen, at et normeringsniveau svarende til én voksen pr. 3 børn i vuggestuer og én voksen pr. 6 børn i børnehaver fordrer en personaletilførsel svarende til 245 fuldtidsstillinger, når forslagsstillernes forudsætninger for beregning af normering indarbejdes. Det er således forudsat, at ledere, sygemeldte, personale på efteruddannelse, og pædagogstuderende indgår ikke i normeringen. Meromkostningen inklusiv forældrebetaling vil udgøre 96,0 mio. kr. årligt. Den kommunale nettoomkostning vil udgøre 76,1 mio. kr. årligt.

Beslutning

Udsat.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. beslutningsforslaget drøftes.
2. endelig stillingtagen til beslutningsforslaget sker i sammenhæng med budgetlægningen for 2020 og overslagsår.

Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 13. maj 2019 fremsatte 2. viceborgmester Michael Vindfeldt, kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde, rådmændene Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram følgende beslutningsforslag om normeringer:

"Kommunalbestyrelsen beslutter, at der 1/1 2022 skal være indført normeringer på Frederiksberg svarende til 1 voksen pr 3 børn i vuggestuer og 1 voksen pr 6 børn i børnehaver. Ledere, sygemeldte, personale på efteruddannelse, og pædagogstuderende indgår ikke i normeringen.

Begrundelse:

Børnene er vores fremtid og alt for længe har Frederiksberg ligget alt for langt bagefter, når det gælder normeringer i børnehaver og vuggestuer. Hverdag med grædende børn, der afleveres til alt for få og til tider ukendte pædagoger kalder på et markant løft af velfærden."

Øget normering som bidrag til øget kvalitet

Dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune har en god kvalitet i den pædagogiske praksis med høj brugertilfredshed og god trivsel blandt medarbejdere. Den seneste brugertilfredshedsundersøgelse blandt forældre viser en samlet brugertilfredshed på 88%, som er på niveau med landsgennemsnittet. Samtidig viser den seneste trivselsmåling, hvor mere end halvdelen af de kommunale og selvejende daginstitutioner har gjort brug af kommunenes værktøj til trivselsmåling, at der generelt er en god trivsel blandt medarbejdere.

En øget normering i dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune vil være et bidrag til en øget pædagogisk kvalitet. I 2017 udgav Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) publikationen "Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning", som skelner mellem tre elementer i kvalitetsbegrebet - nemlig strukturel kvalitet (normering, fysiske rammer, uddannelse mv.), proceskvalitet (interaktion, leg, ledelse, forældresamarbejde, rutiner og aktiviteter) og resultat kvalitet (børnenes sociale, faglige og kognitive kompetencer og skoleparathed).

Det fremgår af EVA's publikation, at normering og gruppestørrelse kan have væsentlig betydning for interaktionen mellem barn og voksen. Barn-voksen-interaktionen er ifølge forskningsresultaterne nok den allervigtigste enkeltparameter for høj kvalitet i dagtilbud. Derudover kan normering have betydning for børnenes sociale og kognitive kompetencer, og høj kvalitetsdagtilbud øger børns skoleparathed. Derudover viser forskningsresultater, at gruppestørrelse og gruppeorganisering har betydning for interaktioner, børns leg og læringspotentialet, og personalestabilitet kan være af

afgørende betydning for den pædagogiske indsats. Resultaterne viser også, at 0-2 årige børn interagerer mere, når der er voksne til stede, og at pædagogerne spiller en afgørende rolle i børnenes leg. Dertil kommer, at forældresamarbejdet styrkes ved, at hjemmet og dagtilbuddet udveksler viden om barnet. Det har stor betydning, da forskningen viser, at et godt forældresamarbejde kan forbedre barnets læringsmiljø.

Det er forvaltningens vurdering, at en øget normering kan medvirke til en forbedret mulighed for at opdele børnene i mindre grupper på flere tidspunkter af dagen, hvilket kan bidrage til en forbedret interaktion mellem det enkelte barn og en voksen. Den øgede mulighed for interaktion kan bidrage til styrkede relationer mellem børn og voksne. Derudover vil en øget normering skabe en forbedret kontinuitet for børnene, der i højere grad vil møde kendte voksne i ydertimerne og skabe bedre mulighed for dialog med forældre på de tidspunkter, hvor forældrene afleverer og henter deres børn.

Plan for at øge normeringerne

Forvaltningen anvender Danmarks Statistiks normeringsstatistik som opgørelse for normeringen på tværs af dagtilbuddene i kommunen. Danmarks Statistiks normeringsstatistik er en officiel opgørelse, som på et ensartet grundlag dækker alle landets kommuner. Denne opgørelsesmetode imødekommer et retvisende mellemkommunalt sammenligningsgrundlag, og gør det muligt at følge udviklingen i Frederiksberg i sammenligning med andre kommuner. Modellen for opgørelse af normeringer, der danner rammen for Danmarks Statistiks metode, er udarbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af KL. Arbejdsgruppen hentede i sit arbejde blandt andet inspiration gennem en workshop med interessenter på området med deltagelse af BUPL, FOA, FOLA og DLO. Derudover baserede arbejdet sig på erfaringer fra kommunal praksis og viden fra forskning. En følgegruppe, blandt andet med deltagelse af BUPL, følger fortsat opgørelsen af normeringsstatistikken.

Normeringsopgørelsen fra Danmarks Statistik bygger på følgende data:

- Antal indskrevne børn i kommunale og selvejende dagtilbud i landets kommuner opgjort som et gennemsnit over et år.
- Antal fuldtidsbeskæftigede i kommunale og selvejende dagtilbud med pædagogisk arbejde, dvs. pædagoger, pædagogmedhjælpere og ledere opgjort som et gennemsnit over et helt år.
- Vikarstillinger indgår i opgørelsen, men medarbejdere på barselsorlov og forældreorlov indgår ikke i opgørelsen.

Danmarks Statistik gør opmærksom på, at statistikken ikke tager højde for de enkelte kommuners åbningstid, ligesom statistikken ikke er korrigeret for kommunernes forholdsmæssige andel af udsatte og sårbare børn, som også vil påvirke nøgletallet (jo flere pladser til udsatte og sårbare børn med forhøjet personalenormering, jo højere gennemsnitlig personalenormering for dagtilbudsområdet i den respektive kommune).

Normeringsstatistikken for 2017 viste, at den gennemsnitlige barn/voksen ratio for børn i aldersgruppen 0-2 år på landsplan er opgjort til 3,1 barn pr. fuldtidsansat. For børn i aldersgruppen 3-5 år var den gennemsnitlige barn/voksen ratio i 2017 6,2 barn pr. fuldtidsansat. I Frederiksberg Kommune viste statistikken for 2017 en barn/voksen ratio for aldersgruppen 0-2 år på 3,3 og for aldersgruppen 3-5 år på 6,7.

Beslutningsforslaget i den aktuelle sag sigter mod at opnå en ratio 3,0 for aldersgruppen 0-2 år og en ratio 6,0 for aldersgruppen 3-5 år. For at beregne det aktuelle investeringsbehov har forvaltningen indledningsvist opgjort den normeringsmæssige effekt af de budgetændringer, der er sket på dagtilbudsområdet i årene fra 2017 og frem til 2019. Der er i disse år ved de årlige budgetaftaler sket ændringer i institutionernes driftsvilkår. Der er gennemført både effektiviseringer og budgetudvidelser. Der blev i såvel 2018 som i 2019 tilført betydelige ressourcer til øget normering (de såkaldte børnepakker). Den aktuelle ratio i 2019 er således 3,2 for aldersgruppen 0-2 år og 6,4 for aldersgruppen 3-5 år.

Forvaltningen har således beregnet det aktuelle investeringsbehov på baggrund af budgettildelingen for 2019. Som nævnt tager beregningerne udgangspunkt i Danmarks Statistiks opgørelsesmetode, hvorefter beregningen korrigeres for de elementer, som forslagsstillerne tydeliggør i beslutningsforslaget; nemlig at ledere, sygemeldte, personale på efteruddannelse og pædagogstuderende ikke skal tælle med i normeringen.

Med de ovenfor beskrevne forudsætninger har forvaltningen beregnet det aktuelle investeringsbehov på baggrund af budgettildelingen for 2019. Beregningen viser, at en normering svarende til en barn/voksen ratio på henholdsvis 3,0 og 6,0 fordrer en tilførsel af i alt 245 stillinger, svarende til en udvidelse af driftsbudgettet med 96,0 mio. kr. årligt ved fuld indfasning. Fratrukket forældrebetaling og korrigeret for øgede omkostninger til søskendemoderation og økonomisk friplads udgør netto-merudgiften (den kommunale udgift) i alt 76,1 mio. kr. årligt.

Forslagsstillerne ønsker, at den øgede normering er fuldt implementeret fra 1. januar 2022, og tabel 1 nedenfor viser derfor et overblik over en tre-årig plan, der dækker investeringsbehovet i 2020, 2021 og 2022.

Den tre-årige plan for at øge normeringerne til en bindende barn/voksen ratio baserer sig på den nuværende økonomiske ramme, hvor eventuelle fremtidige effektiviseringer ikke er indeholdt. Det betyder, at såfremt der i forbindelse med den fremtidige budgetlægning måtte træffes beslutning om effektiviseringer med effekt for personalenormeringen i dagtilbud, vil barn/voksen ratio'en skulle genoprettes ved at kompensere lønbudgetterne op til det målsatte niveau (ratio 3,0 og 6,0). Det skal oplyses, at omkostningsberegningen baserer sig på en uændret fordeling mellem uddannet og ikke-uddannet personale, som i Frederiksberg Kommune udgør 61% uddannede pædagoger og 39% ikke-uddannet personale (pædagogmedhjælpere). Såfremt tilførslen af nye stillinger sker i en anden fordeling mellem uddannede og ikke-uddannede, vil omkostningsniveauet blive påvirket.

Der er endvidere i omkostningsberegningen taget højde for, at et eventuelt øget normeringsniveau i kommunale og selvejende dagtilbud automatisk vil medføre en stigning i driftstilskud pr. plads i private dagtilbud, idet tilskud beregnes som et vægtet gennemsnit af bruttodriftsudgifterne for en alderssvarende plads i kommunale og selvejende dagtilbud. Også tilskud til privat pasning og pasning af eget barn vil blive opskrevet.

Tabel 1: Plan for en øget normering

Budgetår	2020	2021	2022
Antal tilførte stillinger (årsværk) i kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger, akkumuleret	82	163	245
Normering - barn/voksen ratio i henholdsvis vuggestue og børnehave (ekskl. ledelse, sygemeldte, personale på uddannelse og studerende)	3,4 / 6,8	3,2 / 6,4	3,0 / 6,0
Budgettilførsel til kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger inkl. forældrebetaling, akkumuleret (mio. kr.)	32,0	64,0	96,0
Heraf forældrefinansiering, akkumuleret (mio. kr.)	-5,9	-11,7	-17,6
Finansieringsandel for Frederiksberg Kommune, akkumuleret (mio. kr.)	25,4	50,7	76,1
Øget forældrebetaling kr. pr. måned for henholdsvis vuggestueplads og børnehaveplads, akkumuleret	163 / 82	326 / 163	489 / 245

I beregningerne er ledelse fratrukket ved at se bort fra dagtilbuddenes normerede antal ledelsestimer i personalenormeringen. I praksis normeres hvert dagtilbud med et antal ugentlige timer til ledelse med afsæt i institutionens børnetal. For de første 50 pladser normeres dagtilbuddet med 0,75 timer ugentligt pr. plads, og for de følgende pladser normeres dagtilbuddet med 0,22 timer ugentligt pr. plads. Dog tildeles minimum 20 timer ugentligt til ledelse.

Sygemeldte er fratrukket ved at benytte den gennemsnitlige sygefraværsprocent for dagtilbudsområdet, som det seneste år har været 5,3 %. Det gennemsnitlige sygefravær har ikke ændret sig markant over de seneste år, og derfor vurderer forvaltningen, at det er validt at benytte den seneste gennemsnitlige fraværsprocent i beregningen af forslaget.

Personale på efteruddannelse omregnet til normeringer er en variabel, der er vanskelig at estimere, da hvert dagtilbud får tildelt budget til uddannelse på baggrund af institutionens børnetal og kan anvende midlerne inden for institutionens samlede budgetramme. Det er derfor meget forskelligt, hvordan dagtilbuddene i praksis anvender uddannelsesmidlerne. En forespørgsel til dagtilbudsledere viser et varieret billede, da midlerne typisk anvendes til både fælles udviklingstiltag på personalemøder og forældremøder og også til individuelle kompetenceudviklingsforløb. Fælles for svarene er, at det oftere er pædagoger, der modtager kompetenceudvikling end pædagogmedhjælpere. Der er i beregningen af behovet for investering derfor lagt til grund, at hver eneste pædagog deltager 2/3 af en arbejdsdag i kompetenceudvikling i løbet af et år, mens pædagogmedhjælpere deltager 1/3 af en arbejdsdag årligt. Dette tidsforbrug er derfor trukket ud af personalenormeringen. Der foregår derudover kompetenceudvikling som understøttes med centrale vikarmidler - eksempelvis kompetenceudvikling i regi af mønsterbryderindsatsen og den styrkede pædagogiske læreplan. Denne del indgår fortsat i normeringen, da den er vikardækket.

Pædagogstuderende er fratrukket i beregningerne for 2. og 3. praktik periode, hvor de indgår i normeringen. Studerende i ulønnet 1. praktik er i dagtilbuddene ud over den budgetterede personalenormering og udgør således "ekstra hænder" i hverdagen. Studerende i lønnet 2. og 3. praktik indgår i normeringerne, da de typisk træder ind i enten en pædagogstilling eller pædagogmedhjælperstilling.

Hvert af de fire elementer, ledelse, sygefravær, efteruddannelse og pædagogstuderende, øger behovet for tilførsel af stillinger ud over den beregning, der tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Tabel 2 nedenfor illustrerer, hvordan hvert af de fire elementer påvirker behovet for henholdsvis tilførte stillinger og Frederiksberg Kommunes finansieringsandel, såfremt den ønskede barn/voksen ratio er 3,0 i vuggestue og 6,0 i børnehave skal opnås. Tabellen viser, at der skal tilføres 84 stillinger, såfremt opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistik anvendes. Når den normerede ledelsestid trækkes ud af normeringen, vil yderligere 68 stillinger, svarende til 20,8 mio. kr. Der skal tilføres yderligere 70 stillinger for at trække sygemeldte ud af normeringen. For efteruddannelse gælder det, at der skal tilføres yderligere 2 årsværk til normeringen, og for at undlade at pædagogstuderende i lønnet praktisk indgår i normeringen skal yderligere 22 stillinger tilføres årligt. Samlet set skal der tilføres 245 stillinger årligt for at opnå den ønskede barn/voksen ratio, såfremt ledelse, sygefravær, efteruddannelse og pædagogstuderende ikke skal indgå i normeringen.

Tabel 2: Effekt af forslagets delelementer

	Antal tilførte stillinger i alt i kommunale, selvejende og private daginstitutioner samt private pasningsordninger (årsværk)	Finansieringsandel for Frederiksberg Kommune, akkumuleret (mio. kr.)
Barn/voksen ratio på henholdsvis 3,0 og 6,0 baseret på Danmarks Statistiks opgørelsesmetode	84	26,3
Normeret ledelsestid	+ 68	+ 20,8
Sygefravær 5,3%	+ 70	+ 21,8
Efteruddannelse	+ 2	+ 0,6
Pædagogstuderende	+ 22	+ 6,5
I alt	245	76,1

Som tabellen viser, er det hovedsagligt den fratrukne ledelsestid og sygefraværet, der påvirker behovet for at tilføre stillinger og budget til dagtilbuddene for at opnå en barn/voksen ratio på 3,0 og 6,0 i henholdsvis vuggestue og børnehave. En øget normering med i alt 245 stillinger over tre år vil betyde, at dagtilbuddene skal rekruttere nye medarbejdere. Af de 245 tilførte stillinger skal mere end 140 stillinger være uddannede pædagoger, såfremt den nuværende pædagogandel skal fastholdes. Det er forvaltningens vurdering, at det kan blive særdeles vanskeligt at rekruttere så mange nye pædagoger til dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune over en treårig periode. Vurderingen bygger på den aktuelle rekrutteringssituation, hvor mange af dagtilbudslederne oplever udfordringer med at rekruttere uddannede pædagoger.

Forvaltningen har afdækket institutionernes erfaringer med rekrutteringssituationen i det seneste år. I alt 36 dagtilbudsledere (80%) har besvaret et spørgeskema om dette emne. Halvdelen af dagtilbudslederne har angivet, at de har haft pædagogstillinger opslået det seneste år, som de ikke har kunne besætte. I modsætning hertil oplever ingen af dagtilbudslederne udfordringer med at besætte ledige pædagogmedhjælperstillinger. Dagtilbudslederne peger på fem centrale årsager til, at de ikke har kunne besætte ledige pædagogstillinger. Det handler om få ansøgere, ansøgere uden de rigtige kvalifikationer, ansøgere ønsker ikke ansættelse på fuld tid (37 timer ugentligt), ansøgere der får job andet sted, inden ansættelsesprocessen er afsluttet og et lavere lønniveau Frederiksberg (sammenlignet med eksempelvis Københavns Kommune).

Uanset en eventuel øget normering er der således behov for at arbejde med rekrutteringsudfordringen fremadrettet - både internt i Frederiksberg Kommune, men også i samarbejde med professionshøjskolerne, de faglige organisationer og andre relevante samarbejdspartnere.

Der er således et stort behov for at arbejde med rekrutteringsudfordringen fremadrettet - både internt i Frederiksberg Kommune, men også i samarbejde med professionshøjskolerne, de faglige organisationer og andre relevante

samarbejdspartnere.

KL's kommunekontakttråd i Hovedstaden (KKR Hovedstaden) er i færd med at afdække de nuværende og forventede muligheder for at rekruttere pædagoger. KKR Hovedstaden forventer at kunne forelægge en opsamling af undersøgelsen for Embedsmandsudvalget for Vækst, Uddannelse og Beskæftigelse i august 2019 og derefter til politisk behandling i september 2019. Det vil være særdeles relevant for Frederiksberg Kommune også at følge resultaterne af denne afdækning og de initiativer, der eventuelt sættes i gang på baggrund af afdækningen.

Mulighed for statsligt finansieringstilskud til kommunerne
Aftaleparterne i Folketinget tilkendegav i forbindelse med regeringsdannelsen i dokumentet "Retfærdig retning for Danmark", at: "En ny regering vil fremlægge en ambitiøs børneplan. Målet skal være at forbedre forholdene for børn og personale i daginstitutioner gennem en langsigtet investeringsplan frem mod 2025, der sammentænker normeringer, uddannelse, kvalitet og ledelse og som indeholder, at der:

- Indføres lovbundne minimumsnormeringer der implementeres i perioden frem mod 2025, således at de er fuldt indfasede i 2025. Det påbegyndes med kommuneaftalen for 2020.
- Sikres uddannelse af mere pædagogisk personale.
- Som følge af, at der indføres minimumsnormeringer, ansættes mere pædagogisk personale udover den forøgelse, der følger af det demografiske træk."

Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) indgik den 6. september 2019 en aftale om kommunernes økonomi for 2020. Aftalen indeholder ikke et statsligt tilskud til normeringer i dagtilbud i 2020, men en tilkendegivelse fra regeringen om, at KL vil indgå i et fælles arbejde med at forberede et grundlag for børneplanen. Det er samtidig beskevet i aftalen, at børneplanen blandt andet vil betyde, at der gradvist frem mod 2025 indføres lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutioner, at der sikres uddannelse af mere pædagogisk personale, og at der som følge af minimumsnormeringer ansættes pædagogisk personale ud over den forøgelse, der følger af det demografiske træk.

Såfremt et eventuelt statsligt tilskud i fremtidige kommuneøkonomiaftaler fordeles til landets kommuner efter den sædvanlige bloktilskudsnøgle, vil Frederiksberg Kommunes andel udgøre omkring 1,8% af landstallet, når der tages udgangspunkt i bloktilskudsnøglen for 2019. Det betyder i praksis, at Frederiksberg Kommune modtager 18 mio. kr. for hver 1 mia. i den landsdækkende økonomiske ramme. Bloktilskudsnøglen kan dog ændre sig lidt fra år til år.

Økonomi

For at opnå en personalenormering svarende til en barn/voksen ratio på 3,0 for aldersgruppen 0-2 år og 6,0 for aldersgruppen 3-5 år vil der skulle tilføres i alt 245 fuldtidsstillinger til dagtilbudsområdet. Finansieringsbehovet ved en fuld indfasning i 2022 vil være 25,4 mio. kr. i 2020 stigende til 76,0 mio. kr. i 2022. Der er i omkostningsberegningen ikke korrigeret for demografi. Fremskrivning af den demografiske udvikling vil efter sædvanlig praksis ske løbende i de enkelte budgetår.

Der tages i omkostningsberegningen udgangspunkt i den nuværende fordeling mellem uddannet og ikke-uddannet personale, det betyder 61% uddannede pædagogstillinger og 39% pædagogmedhjælperstillinger. Lederstillinger indgår i beregningen af uddannet personale. Der tages ligeledes i beregningen af udgiftsbehovet udgangspunkt i en uændret fordeling mellem kommunens og forældrenes finansiering af bruttodriftsomkostningen. Det betyder, at forældrene finansierer 25% af bruttodriftsomkostningerne og kommunen 75%. En overslagsmæssig beregning viser, at forældrebetalingen - såfremt forslaget gennemføres - over de kommende år vil stige med 163 kr. pr. måned op til 489 kr. pr måned for en vuggestueplads. Prisen for en børnehaveplads vil stige med 82 kr. pr måned op til 245 kr. pr. måned. Tallene bygger på pris- og lønskøn for 2019.

Afslutningsvis skal det oplyses, at såfremt normeringsgraden skal udvikle sig som forudsat - til en barn/voksen ratio på henholdsvis 3,0 og 6,0, vil der i indfasningsperioden frem til målsætningen er nået, alene kunne gennemføres effektiviseringsforslag på dagtilbudsområdet med effekt for normeringerne, såfremt der samtidig sker en tilsvarende normeringsudvidelse med fuld finansiering. Det beskrevne investeringsbehov svarende til 76,0 mio. kr. er beregnet med afsæt i den nuværende normering. Nedjusteres denne, vil barn voksen/ratio'en ikke kunne udvikle sig som foreslået.

Der henvises i øvrigt til sagsfremstillingens tabel 1 og tabel 2.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Punkt 117: Høring om justeret styrelsesvedtægt for dagtilbud

28.06.00-P22-2-18

Resume

Børneudvalget besluttede den 6. maj 2019 at sende den justerede styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud i høring hos forældrebestyrelserne for de kommunale dagtilbud. Ifølge styrelsesvedtægtens § 16 skal vedtægten sendes i høring til forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud med en høringsfrist på en måned. Den nuværende styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud blev godkendt i Kommunalbestyrelsen den 20. juni 2011. Med bestemmelserne i den nye dagtilbudslov, der trådte i kraft den 1. juli 2018, er der behov for at foretage justeringer i styrelsesvedtægten. Derudover er der behov for at foretage enkelte præciseringer i vedtægten i overensstemmelse med gældende vejledning fra 2015. Børneudvalget skal med denne sag tage stilling til den tilpasning af enkelte bestemmelser, forvaltningen har foretaget på baggrund af forældrebestyrelsernes høringssvar.

Beslutning

Børneudvalget indstiller, at den justerede styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud godkendes, med de tilpasninger der er foretaget som følge af forældrebestyrelsernes høringssvar.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget godkender den justerede styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud, med de tilpasninger der er foretaget som følge af forældrebestyrelsernes høringssvar.

Sagsfremstilling

Børneudvalget besluttede den 6. maj 2019 at sende den justerede styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud i høring hos forældrebestyrelserne for de kommunale dagtilbud. Ifølge styrelsesvedtægtens § 16 skal vedtægten sendes i høring til forældrebestyrelser i kommunale dagtilbud med en høringsfrist på en måned. Den nuværende styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud er godkendt i Kommunalbestyrelsen den 20. juni 2011. Med bestemmelserne i den nye dagtilbudslov, der trådte i kraft den 1. juli 2018, har der været behov for at foretage justeringer i styrelsesvedtægten. Derudover har der været behov for at foretage enkelte præciseringer i overensstemmelse med gældende vejledning fra 2015. Bilag 2, der vedrører retningslinjer for lukkedage i kommunens daginstitutioner, er siden 2011 blevet tilrettet nogle gange; senest efter vedtagelsen af budget 2019, hvor Kommunalbestyrelsen besluttede at holde lukket i daginstitutioner de tre dage før påske, og med alternativ pasning, som på de øvrige lukkedage.

Af bilag A til denne sag fremgår den nuværende styrelsesvedtægt, og forslag til en justeret styrelsesvedtægt med anmærkninger af, om der er foretaget en ændring på baggrund af den nye dagtilbudslov, eller om der er foretaget en præcisering af teksten. Af bilaget fremgår det også, hvor forvaltningen har foretaget tilpasninger for at imødekomme høringssvarene.

Ved høringsfristens udløb modtog forvaltningen høringssvar fra seks forældrebestyrelser fra de i alt 24 kommunale dagtilbud, inklusiv den kommunale dagpleje. Forældrebestyrelsernes bemærkninger, og forvaltningens kommentarer til bemærkningerne, fremgår af bilag B til denne sag.

Høringssvar

I to af høringssvarene udtrykker forældrebestyrelsen bekymring over, at styrelsesvedtægten er justeret, så der er mulighed for at orientere om "de omstændigheder, der ligger til grund for en afskedigelsessag, hvis det i øvrigt er nødvendigt for varetagelse af forældrebestyrelsens arbejde i forhold til dens fastlagte kompetenceområder". Det skal bemærkes, at det samtidig fremgår af vedtægten, at forældrebestyrelsen ikke kan inddrages i forbindelse med afskedigelsessager, når der er tale om behandling af fortrolige eller private oplysninger om enkeltpersoner. Bestemmelsen er indføjet i overensstemmelse med den gældende vejledning til dagtilbudsloven, og erstatter en tidligere bestemmelse om, at forældrebestyrelsens kan udtale sig, inden en leder bliver afskediget. Forvaltningen har derfor ikke foretaget ændringer i indholdet i styrelsesvedtægten, som følge af den udtrykte bekymring i høringssvarene, men bestemmelsen er tilrettet ordret i forhold til vejledningen. En forældrebestyrelse beder om et eksempel på, hvor bestemmelsen kan bringes i anvendelse. Forvaltningen har været i kontakt med Børne- og Undervisningsministeriet, som ikke kan bidrage med eksempler på konkrete tilfælde, hvor der på grund af sagens karakter, kan blive tale om at orientere forældrebestyrelsen om de omstændigheder, der ligger til grund for en afskedigelsessag. Hvis situationen opstår, vil en eventuel orientering bero på en konkret vurdering, og det er i den forbindelse et krav, at orienteringen er nødvendig for varetagelse af forældrebestyrelsens arbejde i forhold til dens fastlagte kompetenceområder.

Et andet høringssvar påpeger muligheden for, at udvide valgbarheden til også at omfatte samværsforælders samlever. Forvaltningen har udvidet og præciseret bestemmelsen om valgbare og stemmeberettigede forældre i henhold til den gældende vejledning til dagtilbudsloven. Muligheden for at udvide valgbarheden til også at omfatte samværsforældrene, fremgår ikke af vejledningen. Derfor er denne mulighed ikke indføjet i bestemmelsen.

To forældrebestyrelser efterspørger en yderligere præcisering af to øvrige bestemmelser i vedtægten. De to præciseringer vedrører antallet af forældrebestyrelsesmedlemmer i institutioner med over 80 pladser, og en præcisering af, hvem der kan vælges som forældrebestyrelsesmedlemmer. Endelig foreslår en forældrebestyrelse, at der bør være kun en institution - og ikke som nu tre institutioner - der er åbent på de dage, hvor øvrige institutioner kan holde lukket, hvis børnefremmødet er beskedent. Forvaltningen har ikke foretaget en tilretning af bilaget til vedtægten om retningslinjer for lukkedage i dagtilbud, da retningslinjerne er besluttet politisk, og som anført, senest med budget 2019.

Ingen af høringssvarene har bemærkninger til de justeringer, forvaltningen har foretaget som følge af de nye bestemmelser i dagtilbudsloven.

Justeringer i styrelsesvedtægt

Som det fremgår af sagen den 6. maj 2019, vedrører de justeringer, der er foretaget på baggrund af den nye dagtilbudslov, forældrebestyrelsens yderligere kompetence. Den yderligere kompetence betyder, at bestyrelserne nu også fastsætter principperne for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem, at forældrebestyrelsen skal inddrages i udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan, og at forældrebestyrelsen skal inddrages i arbejdet med at skabe god sammenhæng i overgange mellem hjem, dagtilbud, fritidstilbud og skole (§ 9 og § 10). Omvendt vil det ikke længere fremgå, at forældrebestyrelsen skal inddrages i arbejdet med institutionens virksomhedsplan. Med budget 2019 besluttede Kommunalbestyrelsen en regelforenklings på alle udvalgsområdet. Det er derfor ikke længere et krav, at dagtilbuddene udarbejder en virksomhedsplan.

I takt med, at forældrenes kompetence er udvidet med den nye dagtilbudslov, er det lederens opgave at sikre, at forældrene også i praksis bliver inddraget i arbejdet med den pædagogiske læreplan, og i arbejdet med at skabe god sammenhæng i overgange mellem hjem, dagtilbud og skole. Endvidere er det ledernes opgave, at sikre, at det pædagogiske arbejde udføres inden for rammerne af læreplanen, og at den bliver offentliggjort. Lederne er også ansvarlige for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddene, og at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (§ 15). Der er sket præciseringer i styrelsesvedtægten i bestemmelsen om valget til forældrebestyrelserne, hvor det foreslås, at det også fremgår eksplicit, at der bliver valgt suppleanter (§ 1). Bestemmelsen om valg af forældrerepræsentanter er præciseret i overensstemmelse med vejledningens definition af forældre (§ 3), lige som perioden for valg af forældrerepræsentanter er præciseret (§ 17). Endelig er det præciseret, at forældrebestyrelserne ikke skal forholde sig til enkeltpersoners private forhold og inddrages i afskedigelsessager, når der er tale om behandling af fortrolige eller private oplysninger (§ 9 og § 10). Hvad angår valg af både forældrebestyrelsesrepræsentanter og medarbejderrepræsentanter er indføjet en bemærkning om, at det er muligt at afholde skriftligt og anonymt valg, hvis blot én deltager ønsker det (§ 3 og § 6).

Der er også sket en justering for så vidt angår dialogmøderne, således at bestemmelsen er i overensstemmelse med praksis. Reelt bliver forældrebestyrelsesrepræsentanter og dagtilbudsledere inviteret til de to årlige dialogmøder med Børneudvalget, og ikke alene udvalgte repræsentanter, som det fremgår af den gældende styrelsesvedtægt (§ 14). Det er desuden præciseret, at det er Kommunalbestyrelsen, der fastsætter antallet af ugentlige åbne timer i dagtilbuddene, og forældrebestyrelsen, der fastsætter den daglige åbningstid, inden for det antal ugentlige åbne timer, Kommunalbestyrelsen har besluttet (§ 11). Justeringer fremgår, som tidligere anført, af bilag A.

Bilag 2 i styrelsesvedtægten om retningslinjer for lukkedage i dagtilbud, er ændret i 2019 forbindelse med Kommunalbestyrelsens budgetbeslutning om, at dagtilbud er lukket de tre hverdage før påske. I de dage har forældre mulighed for at benytte de samme tre institutioner, Kufferten, Børneambassaden og Lindehuset, som de kan benytte som alternativ pasning på lukkedage mellem jul og nytår, og dagen efter Kr. Himmelfartsdag. Det reviderede bilag 2, som vedrører retningslinjer for lukkedage, er også vedlagt denne sag.

Børne- og Ungeområdet område-MED vil blive orienteret om, hvilke justeringer der er foretaget i styrelsesvedtægten, efter sagen har været behandlet i Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

Forældrebestyrelsesmedlem - Høringssvar

Valhalla - Høringssvar

Sankt Jørgen - Høringssvar

Kufferten - Høringssvar

Nykløveret - Høringssvar

Fasangården - Høringssvar

Bilag B - Bemærkninger til høringssvar

Bilag A - Nuværende og forslag til ny vedtægt

Punkt 118: Flytning af efterårets dialogmøde

00.15.00-A00-103-18

Resume

Børneudvalget besluttede den 19. august 2019 (Sag 103) af efterårets dialogmøde mellem Børneudvalget og forældrebestyrelserne holdes torsdag den 14. november 2019. Dialogmødet foreslås flyttet til tirsdag den 12. november 2019.

Beslutning

Børneudvalget godkendte, at efterårets dialogmøde med forældrebestyrelserne afvikles tirsdag den 12. november 2019

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at efterårets dialogmøde med forældrebestyrelserne afvikles tirsdag den 12. november 2019

Sagsfremstilling

Børneudvalget tiltrådte den 19. november 2018 (Sag 155) at efterårets dialogmøde med forældrebestyrelserne skulle afholdes torsdag den 24. oktober 2019. Tidspunktet var afstemt med Kommunalbestyrelsen forventede 2. behandling af budget 2020 den 7. oktober 2019, således at børneudvalget kunne præsentere de politiske prioriteringer i budget 2020 for forældrebestyrelserne på dialogmødet. Magistraten godkendte den 12. august 2019 (Sag 287) en revideret tidsplan for arbejdet med budget 2020 som betyder, at 2. behandlingen af budgettet flyttes til mandag den 4. november 2019, som ligger efter det planlagte dialogmøde. Børneudvalget besluttede på den baggrund i mødet den 19. august 2019 (Sag 103) at flytte dialogmødet til torsdag den 14. november 2019.

Grundet sammenfald med anden aften-mødeaktivitet for direktør og chefer i forvaltningen på denne dato foreslås dialogmødet flyttet til tirsdag den 12. november 2019 i tidsrummet 17.30 til 19.30. Placeringen vil stadig muliggøre en dialog om prioriteringerne i budget 2020 baseret på et vedtaget budget.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Punkt 119: Fordeling af daginstitutionspladser og evaluering af praksis for anvisning

28.06.04-G01-2-19

Resume

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen har i perioden 2014 til 2018 behandlet sager, der vedrører andelen af tosprogede børn i kommunale og selvejende daginstitutioner. Blandt andet besluttede Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner generelt skal ske, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 30%. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at denne ordning skal evalueres efter to år ved at inddrage forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i kommunens daginstitutioner. Den procentvise andel af tosprogede børn, som rettesnor for anvisningen, blev på Kommunalbestyrelsens møde den 11. november 2018 ændret til 25%. Børneudvalget orienteres med denne sag om evalueringen af ordningen, den aktuelle andel af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner og oversigten over, hvor mange forældre, der svarer på spørgsmålet om, hvilket modersmål de taler hjemme.

Beslutning

Udsat.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at udvalget tager til efterretning, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner sker, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 25%, dog således at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige 25%, konkret i situationer, hvor allerede indmeldte børn har søskende, som har fortrinsret til en plads i samme institution; jf. søskendekriteriet
2. at udvalget tager oversigten over antal forældre, der besvarer spørgsmålet om, hvilket modersmål de taler hjemme, til efterretning
3. at udvalget tager evalueringen blandt forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i de fire daginstitutioner med den aktuelt højeste andel af tosprogede børn, til efterretning.

Sagsfremstilling

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen har i perioden 2014 til 2018 behandlet sager, der vedrører andelen af tosprogede børn i kommunale og selvejende daginstitutioner. Blandt andet besluttede Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, at anvisningen af børn i kommunens daginstitutioner skal ske, så andelen af tosprogede børn i et dagtilbud maksimalt udgør 30 %, dog således at andelen af tosprogede børn i den enkelte institution undtagelsesvis og i perioder kan overstige 30%, konkret i situationer, hvor allerede indmeldte børn har søskende, som har fortrinsret til en plads i samme institution; jf. søskendekriteriet. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at denne ordning skal evalueres efter to år med inddragelse af forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere i kommunens daginstitutioner. Den procentvise andel der anvises plads efter, blev på Kommunalbestyrelsens møde den 11. november 2018 ændret til 25%.

Den seneste fordeling af tosprogede børn

Forvaltningen har opgjort andelen af tosprogede børn for august måned 2019. De fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn er Solmarken, Stjernen, Planeten og Lindehuset. Ingen af de fire institutioner har en andel af tosprogede børn på 25% eller derover.

I de tidligere sagsfremstillinger var de fire institutioner med den højeste andel Solmarken, Stjernen, Klatretræet og Blomsterhaven. Blomsterhaven og Klatretræet er ikke med i opgørelsen for august måned 2019. Blomsterhaven blev lagt sammen med en anden selvejende institution, Planeten, til én samlet institution 1. januar 2019. Klatretræet lukkede den 1. maj 2019, som følge af budgetforliget for budget 2019.

I tabellen nedenfor fremgår andelen af tosprogede børn i de fire institutioner, der i august måned 2019 har den højeste andel af tosprogede børn.

Institution	Procentvis andel af tosprogede børn
Solmarken	22%
Stjernen	15%
Planeten	13%
Lindehuset	10%

Af tabellen nedenfor fremgår det, at ud af de i alt 42 daginstitutioner har en enkelt institution en andel af tosprogede børn på mellem 20 og 25%. Fire institutioner ikke har nogen tosprogede børn indmeldt i institutionen i august måned 2019. Størsteparten af institutionerne har en procentvis andel tosprogede børn på mellem 1 og 9% af de indmeldte børn i institutionerne.

Procentvis andel af tosprogede børn	Antal institutioner
20-25%	1
15-19%	1
10-14%	2
5-9%	21
1-4%	13
0%	4
I alt	42

* Det specialiserede tilbud Magnoliahuset og dagplejen indgår ikke i opgørelsen

Hvor mange forældre oplyser, dansk er hovedsproget i hjemmet

Forældre bliver anmodet om at angive, om dansk er hovedsproget i hjemmet, når de skriver deres barn på venteliste til en daginstitutionspads. Ud fra denne oplysning sker der en anvisning af pladser, så beslutningen om at andelen af tosprogede børn i den enkelte daginstitution maksimalt kan udgøre 25%, bliver opfyldt.

Siden maj måned 2017 er der skrevet 3.165 antal børn på venteliste til en daginstitution. 472 forældrepar, svarende til 15%, har svaret, at de har et andet sprog end dansk som modersmål, 83% svarer, at dansk er modersmål i hjemmet. 2% har oplyst, at de ikke ønsker at svare. Fordelingen af besvarelserne fremgår af skemaet nedenfor.

Kategori	Antal børn	Procentvis andel
Andet end dansk som modersmål	472	15%
Dansk som modersmål	2.633	83%
Ej oplyst	60	2%
I alt	3.165	100%

Evaluerings af ordningen med inddragelse af forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere

På baggrund af Kommunalbestyrelsens beslutning i maj 2017 om at evaluere anvisningsordningen ved at inddrage forældrebestyrelser, ledere og medarbejdere, har forvaltningen talt med ledere og medarbejdere i de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn i august måned 2019. Forvaltningen har inddraget forældrebestyrelserne gennem en surveyundersøgelse.

Billedet af fordelingen af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner har ændret sig, siden Kommunalbestyrelsens beslutning i maj måned 2017. Blandt andet er Klatretræet og Blomsterhaven lukket i forbindelse med tilpasning af antallet af dagtilbudspladser. To af de fire institutioner, der aktuelt har den højeste andel af tosprogede børn, har modtaget børn fra netop Klatretræet og Blomsterhaven, herunder også flere tosprogede børn. To af de fire institutioner, der aktuelt har den højeste andel af tosprogede børn, var ikke blandt de fire institutioner, der havde den højeste andel i maj måned 2017.

Efter Kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af tosprogede børn i kommunens daginstitutioner er blevet implementeret, har der ikke været en efterspørgsel efter pladser fra forældre til tosprogede børn, der ville betyde, at andelen af tosprogede børn ville overstige 25%. Evalueringen handler således ikke om, hvorvidt ordningen har medført en ændring i andelen af tosprogede børn i institutionerne, men alene om, om lederne har oplevet en ændring. Endvidere

handler evalueringen om institutionernes eventuelle udfordringer ved at være de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn i Frederiksberg Kommune.

Samtaler med lederne

Samtalerne med lederne handlede om beslutningen om tilpasningen af pladsanvisningsreglerne, og de eventuelle konsekvenser, den har haft for børnegruppen og pædagogikken i institutionerne. Alle lederne er bekendt med den politiske beslutning om, at pladsanvisningen skal anvise efter, at der maksimalt må være 25% af de indskrevne børn, der har et andet modersmål end dansk.

Ud fra de oplysninger pladsanvisningen har fra forældre, der skriver deres børn op til en daginstitutionsplads, fremgår det, at den procentvise andel af tosprogede børn er faldet i de fire institutioner, siden ordningen trådte i kraft i maj måned 2017. Af samtalerne med lederne fremgår det, at lederne stadig oplever, at der er mange tosprogede børn i deres institution. En af årsagerne kan være, at to af institutionerne, som nævnt, har modtaget mange børn fra Klatretræet og Blomsterhaven. Mange af børnene fra de to institutioner er tosprogede. Inden de modtog børn fra de to institutioner var deres opfattelse, at andelen af tosprogede børn var faldende. Lederne oplever, at der er flere tosprogede børn, end det antal forældrene har angivet, når de har skrevet deres barn på venteliste til en daginstitutionsplads.

Generelt oplever institutionerne fortsat, at alle børn med behov for sprogstimulering bliver tilgodeset, hvis de har sproglige udfordringer. De institutioner, der har en høj andel af tosprogede børn har både før ordningen trådte i kraft, og har fortsat, meget erfaring med pædagogisk praksis i arbejdet med børnene. For eksempel nævner en leder, at det er nødvendigt at arbejde med to pædagogiske spor i hverdagen. Et spor, hvor børn og forældre har brug for mange gentagelser, og et andet spor for børn og forældre, der har anderledes høje forventninger til institutionen. Det bliver også nævnt, at pædagogikken løbende er tilrettelagt efter den børnegruppe, der er på et givet tidspunkt i institutionen, og at det ikke er en udfordring af opretholde en god pædagogisk kvalitet.

Selve sprogstimuleringen af de tosprogede børn, opleves ikke som en udfordring, men det kan derimod den støtte og bistand, tosprogede familier kan have behov for. For eksempel nævner en leder, at forældresamarbejdet fylder meget, og at det er nødvendigt at tale meget konkret og om alle detaljer med forældrene. Forældresamarbejdet tager generelt rigtig lang tid, og det kan være svært at indgå aftaler på grund af de sproglige, men også de kulturelle forskelle. I den kontekst nævner institutionerne, at de havde et godt samarbejde med familiekonsulenterne, der tidligere var ansat forvaltningen, og som hjalp med at forklare forældre med tosprogede børn, hvordan daginstitutioner fungerer i Danmark.

Institutionerne har dog, på hver deres vis, bud på, hvordan de kan løse opgaven; blandt andet har en leder haft succes med at vise billeder til forældrene, i stedet for at skrive; en leder nævner at institutionen har forældre til tosprogede børn i forældrebestyrelsen, og en anden leder holder ind imellem åbent om aftenen for familierne, så de kan høre om de pædagogiske overvejelser personalet har i forhold til for eksempel at lægge børnene til at sove. Projektet har medført, at familierne i institutionen er begyndt at hjælpe hinanden indbyrdes. I det hele taget har lederne meget viden og erfaring, som de gerne vil dele med deres kollegaer.

Der er også to ledere, der har den opfattelse, at der i deres institutioner, er flere etnisk danske børn, som kræver ekstra ressourcer, end i de øvrige institutioner i kommunen. I den sammenhæng kan der være behov at inddrage fagpersoner, som kan bistå med sparring til hele børnegruppen. Helt specifikt nævner de dagtilbudsafdelingens sprogkonsulent.

Der er ikke en ens opfattelse af, om institutionerne er blevet mere attraktive for en bredere kreds af forældre som følge af anvisningsordningen. Desuden er det svært at konkludere, om det er indførelsen af ordningen, eller andre tiltag, der har ændret forældrenes syn på institutionerne. For eksempel er en af institutionerne blevet bygget om, hvilket kan være forklaringen på, at også flere etnisk danske familier søger institutionen. En anden af lederne nævner, at der både før og efter ordningen trådte i kraft, har været en bred kreds af forældre, der har benyttet - og benytter - institutionen. Når forældre besøger institutionen, holder de ikke øje med, om der er mange flersprogede, og det er ikke på det grundlag, forældre vælger institutionen, hvilket er oplevelsen i en af de andre institutioner.

Samtaler med medarbejdere

De medarbejdere, forvaltningen har talt med, er sprogpædagoger i de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn. Sprogpædagoger er pædagoger, der har været på uddannelse, er specialiseret i sprogarbejde, og som kan gå foran i det sprogpædagogiske arbejde i institutionerne.

Sprogpædagogerne kender alle sammen til ordningen om, at der maksimalt må være en vis procentvis andel af tosprogede børn i de enkelte daginstitutioner. Som det er tilfældet med lederne, oplever pædagogerne heller ikke, at antallet af tosprogede børn i institutionerne er faldet, siden ordningen trådte i kraft i maj måned 2017. To institutioner har, som

nævnt, modtaget tosprogede børn fra de to institutioner, Klatretræet og Blomsterhaven, hvilket ifølge pædagogerne også har indflydelse på den aktuelle andel af tosprogede børn i institutionerne.

Ordningen har ikke betydet, at institutionerne har ændret deres arbejdsmetoder i forhold til at understøtte børnenes sprogudvikling, men en af medarbejderne nævner, at der generelt er kommet mere fokus på børnenes sprog i institutionen. Som det også er beskrevet i den nye dagtilbudslov, bliver der arbejdet med sprog hele dagen i institutionerne og med alle børn, hvad enten de har et eller flere sprog, eller har forskellige former for sprogudfordringer. De tosprogede børn bliver derfor ikke mere tilgodeset, end før ordningen trådte i kraft - alle børn bliver fortsat tilgodeset.

At andelen af tosprogede børn er højere end i de øvrige institutioner i kommunen, synes ikke at have betydning for børnegruppen, men – nævner en af sprogpædagogerne – der er andre omstændigheder end sproget, der har betydning for børnegruppen, for eksempel kulturen. Her nævner de – som lederne – at samarbejdet med forældre til tosprogede børn kræver en større indsats i forhold til samarbejdet med forældre til etnisk danske børn. Så en udfordring er der, men samtidig er det også sprogpædagogernes opfattelse, at medarbejderne anser det for at være inspirerende; blandt andet fordi det er med til at øge medarbejdernes fokus på den inkluderende og differentierede tilgang til praksis.

Pædagogisk har medarbejderne stor fokus på at sætte ord på alt, hvad de foretager sig med børnene, gentagelser, at forklare tingene på mange forskellige måder, og at give de tosprogede børn en-til-en-besked. Det er vigtigt, at børnene har nogle tydelige rammer, og en tydelig hverdag, men det er især, det der er udover arbejdet med sproget, der fylder. For eksempel at fortælle forældrene om, hvordan daginstitutioner fungerer i Danmark, herunder hvordan personalet arbejder med børnene. Forældrene har også behov for at drøfte, hvilke pædagogiske tiltag, det ville være hensigtsmæssigt at gøre hjemme med barnet. Efter sprogpædagogernes opfattelse, er der nogle normer og værdier i Danmark, som er anderledes, end dem de er vant til. Blandt andet drøfter pædagoger og forældre, hvad et barn må, kan og skal, når det går i børnehave. Det bliver også nævnt, at der er situationer, der kan være sværere for et tosproget barn. For eksempel i legerelationer, hvor de kan have svært ved at følge med, når legen udvikler sig, og dermed svært ved at bidrage i legene, og at forstå legenes konstruktioner. Det er opfattelsen, at dette har baggrund i en anderledes eller manglende legekultur i hjemmet.

Sprogpædagogernes oplevelse af, om institutionen i højere grad er attraktiv for en bredere kreds af forældre, end før ordningen trådte i kraft er lige så forskellig som ledernes, men den enkelte sprogpædagog har i store træk samme opfattelse som deres leder.

Interviewguiden, der er benyttet ved interviews af lederne og medarbejderne er vedlagt sagen som bilag.

Survey med forældrebestyrelsen

Forældrebestyrelserne er blevet spurgt til deres holdning til den del af anvisningsreglerne, der vedrører fordelingen af tosprogede børn i daginstitutionerne. To af forældrebestyrelserne oplever ikke, anvisningsordningen har betydet en ændring for børnesammensætningen, og de to andre forældrebestyrelser har ikke kendskab til, om ordningen har haft betydning. En holdning er, at tosprogede børn ikke anses som en udfordring, og at opdelingen ikke virker hensigtsmæssig i forhold til sprogforskning og sprogtiltag. En anden holdning er, at det er en udfordring med en høj andel af tosprogede børn i institutionen, da det betyder, der ikke er så mange etnisk danske børn, de kan spejle sig i.

Som lederne og medarbejderne pointerer, mener forældrebestyrelserne generelt, at det er svært at konkludere om indførelsen af anvisningsordningen har betydet, at institutionen er blevet attraktiv for en bredere kreds af forældre, end før ordningen trådte i kraft.

Sammenfatning

Med anvisning efter den model, der er besluttet af Kommunalbestyrelsen i maj måned 2017, er andelen tosprogede børn i kommunens institutioner faldet, og andelen ligger under 25%. I forhold til sprogarbejdet har institutionerne hele tiden haft - og har stadig - fokus på, at alle børn udvikler deres sprog, og at institutionerne er faglig godt rustet til opgaven. Det er også forvaltningens opfattelse, at institutionerne ikke ser det som en isoleret og ekstra ressourcekrævende opgave at arbejde med tosprogede børns sprog. Der, hvor der kan være udfordringer for institutionerne, er i samarbejdet med forældrene, hvor personalet bruger mange ressourcer på at formidle det danske system og de normer, der gælder i institutionen og i samfundet generelt. Personalets arbejde med relationen og samarbejdet med forældrene er en vedvarende indsats, der kræver betydelige ressourcer fra personalet.

Forvaltningen har stor fokus på de fire institutioner med den højeste andel af tosprogede børn. Blandt andet har institutionerne de seneste to år været en del af et projekt i Frederiksberg Kommunes mønsterbryderindsats målrettet børn i potentielt udsatte positioner. Derudover har Kommunalbestyrelsen den 26. august 2019 besluttet, at iværksætte projektet "Hånd i hånd med forældre" i mønsterbryder regi. Projektets formål er at identificere, opspore og understøtte de udsatte børn og deres familier ved at iværksætte indsatser mellem forældre, en primær pædagog i barnets daginstitution og i tæt

samspil med relevante samarbejdspartnere, der har kendskab til familien. I projektet vil der netop være fokus på de mest udsatte børn og familier, på hvordan forældrene kan håndtere forældrerollen og relationen til deres barn, og på et tværfagligt samarbejde omkring familien, så den oplever et trygt og sammenhængende forløb. Projektet vil blive gennemført i de dagtilbud i Frederiksberg Kommune, der på tidspunktet for projektets ansøgning modtog sociale normeringer, og hvor der er flest børn og familier i udsatte positioner. Forvaltningen vil således fortsat være opmærksom på, at der er institutioner med børn og familier, der har behov for ekstra støtte og bistand for at kunne håndtere forældrerollen, og for at kunne klare sig generelt i samfundet.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Spørgsmål til ledere

Spørgsmål til medarbejdere

Punkt 120: Indskolingsundersøgelsen 2018/19

29.09.04-P05-1-19

Resume

Resultaterne af indskolingsundersøgelsen for skoleårets 2018/19 som gennemføres af Sundhedsplejen i 0. klasse præsenteres i denne sag. Børnene i 0. klasse trives og har helt overvejende et godt helbred, med sunde søvn og kostvaner.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget tager resultaterne af indskolingsundersøgelsen 2018/19 og de beskrevne tiltag til efterretning.
2. Børneudvalget tager resultaterne af indskolingsundersøgelsen 2018/19 til orientering.
3. Undervisningsudvalget tager resultaterne af indskolingsundersøgelsen 2018/19 til orientering.

Sagsfremstilling

Udvalgene behandlede den 17. september 2018 resultaterne af indskolingsundersøgelsen for skoleåret 2017/18. Med denne sag præsenteres resultaterne af indskolingsundersøgelsen for 2018/19.

Sundhedsplejen gennemfører i henhold til bekendtgørelse 1344 af 3. december 2010 om forebyggende sundhedsydelse for børn og unge, § 9 stk. 2 en indskolingsundersøgelse i 0.klasse. Indskolingsundersøgelsen har til formål at vurdere barnets helbred, trivsel og sundhedsmæssige skoleparathed, samt at vejlede om sundhedsrelaterede emner i forbindelse med skolestart. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at undersøgelsen foretages sammen med barnets forældre.

Metode

Indskolingsundersøgelsen omfatter kommunens 10 folkeskoler (incl. Skolen ved Nordens Plads) og de seks statsanerkendte privatskoler som ligger i Frederiksberg Kommune. Dataindsamling sker i BørnUngeLiv.dk (Tidligere Skolesundhed.dk) og spørgeskema udsendes til forældrene sammen med invitation til samtalen. Hvis forældrene ikke har udfyldt skemaet når de møder frem til samtalen, gennemføres indskolings samtalen og de opfordres til at gå hjem og udfylde spørgeskemaerne.

Sundhedsplejen har gennemført 811 indskolingssamtaler. Heraf har 724 forældre udfyldt skemaet. Klasselisterne omfatter 795 elever i kommunens skoler og 112 på de private grundskoler, i alt 907 elever. Det giver en svarprocent på 88 procent sammenholdt med 78 procent i 2017/18. Svarprocenten har været stigende siden BørnUngeLiv blev taget i brug i skoleåret 2016/17 som grundlag for indskolingsundersøgelsen.

BørnUngeLiv.dk giver mulighed for at sammenligne data fra Frederiksberg Kommune med 13.554 børn på landsplan. Det spørgeskema som forældrene har udfyldt, det spørgeskema som barnet har udfyldt, et helbredsskema og informationer fra den praktiserende læges 5-års undersøgelse udgør grundlaget for indskolingssamtalen.

Resultater

I nedenstående tabel sammenfattes resultaterne af indskolingsundersøgelsen 2018/19 og eventuelle forslag til tiltag beskrives.

	Svarets oprindelse B=Børn, F=forældre, S=Sundhedsplejen	Indskolingsundersøgelse 2016/17	Indskolingsundersøgelse 2017/18	Indskolingsundersøgelse 2018/19	Landstal 2018/19	Udvikling 2016/17 til 2018/19 (Procentpoint)
Andel der har det rigtig godt eller godt	B	98	99	99	99	+1
Andel der bor sammen med begge forældre	F	79	79	77	81	-2
Andel som altid er glad for at gå i skole	B	64	65	64	68	-1
Andel der altid er glade for at gå i fritidsordning	B	76	74	82	80	+8
Er der sygdomme eller andre forhold i familien som har betydning for dit barns sundhed og trivsel (f.eks. psykisk sygdom, dødsfald, skilsmisse, alkoholproblemer eller andet)	F	15	13	14	15	+1
Andel der har fået alle sine børnevaccinationer	F	92	94	94	94	-
Andel der får tilstrækkeligt med søvn (Lagt i seng før 20.30)	F	96	97	97	98	-
Andel der spiser morgenmad hver dag	B	95	95	95	91	-
Andel som er normalvægtige	S	90,5	89,6	90,7	-	+1,1
Andel som er overvægtige	S					
Andel som går til sport efter skoletid	F	64	69	67	71	-2
Andel som svarer at de har lyst til at bruge skolens toiletter (1x eller nogle gange)	B	85	89	90	91	+1
Andel som er udsat for passiv rygning	F	3	-	3,1	3,1	-
Andel som aldrig eller næsten aldrig er sammen med voksne som er påvirket af alkohol eller andre rusmidler	F	96	94	98	96	+4

Indskolingsundersøgelsen 2018/19 viser generelt små udsving i forhold til indskolingsundersøgelsen 2017/18.

Andelen af børn, hvis sundhed og trivsel som er påvirket af sygdomme eller andre forhold i familien (F.eks. psykisk sygdom, dødsfald, skilsmisse, alkoholproblemer eller andet) ligger stabelt omkring 15 procent. På skolerne er 23 uddannede sorgruppeledere. De første sorgruppeledere blev uddannet i 2016/17 og Fællesrådgivningen holdt i 2018 et opfølgingskursus til sorgruppelederuddannelsen i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse. I skoleåret 2019/20 gennemfører Fællesrådgivningen forløb med fast supervision hver 2. måned til sorgruppelederne. I daginstitutioner er uddannet såkaldte livspiloter der er uddannet til at gå i dialog med de voksne omkring barnet om håndtering af barnets reaktioner. Livspiloterne står til rådighed på tværs af daginstitutionerne og de pædagogiske ressourcekonsulenter har mulighed for at bevilge vikardækning til livspilotens hjeminstitution ved længerevarende forløb (Undervisningsudvalgets møde 29. april 2019, sag 87).

Andelen af børn som er glade for at gå i skole ligger nogenlunde stabilt, men fortsat under landsniveauet. Datasamlingen for Folkeskolen 2019 som Undervisningsudvalget behandlede i mødet 19. august 2019 (Sag 151) bekræfter billedet af, at elevernes trivsel de seneste tre skoleår har ligget konstant. Skolerne arbejder løbende med trivsel og udviklingen følges løbende i de årlige nationale trivselsmålinger.

Andelen af normalvægtige er stigende. Andelen af svært overvægtige falder 0,75 procent fra 1,86 procentpoint til 1,11 procent, medens andelen af overvægtige stiger 0,37 procentpoint fra 6,76 procent til 7,13 procent. Andelen af børn der spiser morgenmad hver dag er konstant. Fra mandag den 2. september 2019 (skoleåret 2019/20) har eleverne tilbud om et sundt frokostmåltid (Undervisningsudvalgets møde 12. august 2019, sag 41).

Med Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik og de årlige handlingsplaner, er der fastlagt strategier for arbejdet med KRAM-faktorerne (Kost, Rygning, Alkohol og Motion). Alle daginstitutioner har systematisk arbejdet med kost. Indskolingsundersøgelsen viser, at strategierne virker. Andelen som aldrig eller næsten aldrig er sammen med voksne som er påvirket af alkohol eller andre rusmidler er stigende, Det betyder at færre børn er sammen med påvirkede voksne og andelen på Frederiksberg er lavere end på landsplan. Region Hovedstadens Sundhedsprofil 2017 viser at andelen af hjem med børn, hvor der er en risikabel alkoholadfærd i Frederiksberg er 13 procent, mod 12 procent i Regionen.

Tilslutningen til det nationale vaccinationsprogram er uændret i indskolingsundersøgelsen og på niveau med landstallet. I 2019 har Sundhedstjenesten styrket informationen om børnevaccinationsprogrammet og Sundhedsplejen får med bekendtgørelse 1286 af 2. november 2018 om sundhedslovens § 157a digital adgang til Det Danske Vaccinationsregister (DDV) således at dialogen og sundhedsplejens rådgivning kan ske ud fra de faktisk registrerede vaccinationsoplysninger (Kommunalbestyrelsens møde 8. april 2019, sag 120).

Andelen af børn der har lyst til at bruge skolens toiletter er fortsat stigende. I Undervisningsudvalgets møde 12. juni 2017 (Sag 99) afsattes 1,5 mill. kroner til ekstraordinær rengøring af skoletoiletter og et nudgingprojekt om toilethygiejne. Undervisningsudvalget fik den 18. februar 2019 (Sag 31) en afrapportering med anbefalinger til det fortsatte arbejde. Indskolingsundersøgelsen viser at indsatserne har effekt på børnenes lyst til at bruge skoletoiletterne.

Børn der udsættes for passiv rygning ligger konstant. Region Hovedstadens Sundhedsprofil 2017 viser, at andelen af hjem med børn hvor der ryges (1,5 procent) er signifikant mindre på Frederiksberg end gennemsnittet for kommuner i regionen (4,5 procent) (Kilde: Tabel 3.8). Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 13. maj 2019 (Sag 140) en handleplan for Røgfri generation, som indebærer at medarbejdere i daginstitutioner, folkeskoler og andre institutioner hvor der færdes børn, bliver omfattet af røgfri arbejdsdag. Samtidig indføres der røgfri skoledag, så elever i Folkeskolen ikke må ryge i skoletiden. Målet er en røgfri generation. Indsatserne vil forventeligt på sigt have effekt på andelen af børn der udsættes for passiv rygning.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget

Bilag

Indskolingsundersøgelse 2018/19

Punkt 121: Status på plan for vedligehold af dagtilbud og skoler

17.00.00-G01-40-19

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 18. marts 2019 (sag 72) sag om udarbejdelse af vedligeholdelsesplan for daginstitutioner og skoler og frigav 1,5 mill. kroner af henholdsvis Børneudvalgets og Undervisningsudvalgets driftsrammer til arbejdet. Kommunalbestyrelsen besluttede samtidig, at der til budgetforhandlingerne udarbejdes et overslag over, hvad det vil koste at færdiggøre udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner for skoler og daginstitutioner. Udarbejdelsen af vedligeholdelsesplanerne er første skridt i den samlede bygningsgennemgang, som skal være grundlaget for realiseringen af Kommunalbestyrelsen vision om sunde børn i gode bygninger. Arbejdet med bygningsgennemgangen skrider planmæssigt frem. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at bygningsgennemgangen kan gennemføres inden for den afsatte ramme og forelægges for udvalgene i første halvår 2020 og indgå i budgetlægningen for 2021. Den bygningsgennemgang, der ligger til grund for vedligeholdelsesplanerne er koordineret med By-, Kultur- og Miljørådets arbejde med en samlet ejendomsstrategi for Frederiksberg Kommune, hvor daginstitutioner arealer udgør omkring 15 procent og skolerne 35 procent af kommunens samlede bygningsmasse, der anvendes til kommunal velfærd.

Beslutning

Børneudvalget og orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. Børneudvalget tager orienteringen til efterretning,
2. Undervisningsudvalget tager orienteringen til efterretning,
3. Bolig- og Ejendomsudvalget tager sagen til orientering.

Sagsfremstilling

Efter mange års arbejde med at sikre kapacitetsudbygning på daginstitutioner, skoler og klubber er der et presserende behov for at rette fokus mod at sikre gode rammer i de eksisterende bygninger. Derfor afsatte partierne med Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-2022 penge til en samlet bygningsgennemgang og udarbejdelse af en samlet prioriteret vedligeholdelsesplan, som kan anvendes som grundlag for den prioritering af midler til bedre bygningsvedligehold på daginstitutioner og skoler, herunder den nødvendige midlertidige genhusning.

Arbejdet med udarbejdelse af en samlet vedligeholdelsesplan for henholdsvis skoleområdet og for dagtilbudsområdet skrider planmæssigt frem. Interne og eksterne ressourcer er i gang med registrering og gennemgang af bygninger. Målet er en samlet, prioriteret vedligeholdelsesplan, som Kommunalbestyrelsen kan tage udgangspunkt i ved prioritering af midler til renovering af bygninger. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der ikke er behov for merfinansiering til færdiggørelse af vedligeholdelsesplanerne. Arbejdet kan således færdiggøres indenfor rammerne af den allerede afgivne bevilling og indenfor det almindelige driftsbudget. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at vedligeholdelsesplanen, hvor skolerne kortlægges og prioriteres først, kan færdiggøres i første halvår 2020 og indgå i budgetlægningen for 2021.

På nuværende tidspunkt, hvor de samlede planer endnu ikke foreligger, er det fortsat de ved budgetlægningen for 2019 anførte to skoler (Lindevangskolen - ca. 44,6 mio. kr. + genhusningsudgift, og Søndermarksskolen - ca. 47,6 mio. kr. + genhusningsudgift), samt to dagtilbudsinstitutioner (Spiloppen - ca. 4,55 mio. kr., og Frederiksberg Sogns Børnehus - ca. 2,42 mio. kr.) der vurderes at have størst behov.

Med Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en samlet ejendomsstrategi for Frederiksberg Kommune. By-, Kultur- og Miljøområdet arbejder på forslag til strategi, der forventes at komme til politisk behandling i 2019. Arbejdet med de samlede vedligeholdelsesplaner for hhv. skole- og dagtilbudsområdet er koordineret med de strategiske og langsigtede vedligeholdelsesplaner, som vil være en del af ejendomsstrategien og vedligeholdelsesplanerne for daginstitutioner og skoler, som udgør omkring halvdelen af kommunens samlede bygningsmasse til velfærd vil understøtte den samlede ejendomsstrategi.

Frederiksbergstrategien har som arbejdsprincip, at Frederiksberg Kommune får mest muligt ud af investeringerne. Det betyder, at offentlige og private investeringer samtænkes, og kommunen arbejder på at sikre synergi mellem flere brugergrupper i både service og faciliteter. Skolerne kendetegnes ved en mangfoldig brugergruppe, der både omfatter skolens egen anvendelse af bygningerne til undervisning (kerneydelsen), men også fritidsbrugere, åbne friarealer og begivenheder som f.eks. "Stafet for livet". Det betyder, at renovering, udvikling og vedligeholdelse skal samtænkes med eventuelle projekter i nærområdet.

Skader på bygningernes klimaskærm ledsages ofte af kostbare følgeskader som f.eks. fugtskader som svamp, skader på indre bygningsdele m.v. Klimaskærmen kendetegnes ved, at den har en lang levetid, med få eller ingen vedligeholdelsesudgifter. På en række skoler og daginstitutioner står klimaskærmen foran en helt nødvendig vedligeholdelse. Når klimaskærmen skal renoveres, er det omkostningstungt og erfaringsmæssigt ofte påtrængende for at beskytte eksisterende værdier. Renovering af klimaskærmen vil ofte være en anledning til at forholde sig til den langsigtede strategi for bygningen, eventuelle ombygninger/tilbygninger, følgearbejder m.v. som mest omkostningseffektivt kan udføres som et samlet projekt.

Det vil derfor på baggrund af bygningsgennemgang og efterfølgende prioriteret vedligeholdelsesplan være hensigtsmæssigt at vurdere, om der samtidig med renovering også skal ske ombygninger i øvrigt af hensyn til langsigtede kapacitetsbehov, gode undervisningsmiljøer, nye nationale krav til pædagogik, læreplaner, valgfag, trivsel samt behov i forhold andre brugergrupper. Den samlede ejendomsstrategi vil være rammen for en samlet vurdering.

Økonomi

Udgifterne til bygningsgennemgangen afholdes af de i budget 2019 afsatte midler.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Punkt 122: Resultater af brugertilfredshedsundersøgelse i Sundhedsplejen 2019

00.15.00-A26-2-19

Resume

Sundhedsplejen gennemførte i perioden 8. januar til 1. juni 2019 en brugertilfredshedsundersøgelse i Sundhedsplejen. I sagen redegøres for resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen som hvor det er muligt sammenholdes med resultaterne fra undersøgelsen i 2013 (Børneudvalget, 5. maj 2014, Sag 47). Undersøgelsen er opdelt i tre faser: før fødslen, småbørnssundhedsplejen og skolesundhedsplejen. Afslutningsvis er respondenterne blevet bedt om eventuelle forslag til forbedringer i sundhedsplejen. Tilfredsheden med graviditetsbesøget er 100 procent. Småbørnssundhedsplejen, som besøger familierne fra hjemkomsten og til 1½ års besøg, har tilfredshed på 93 procent medens tilfredsheden med skolesundhedsplejen, som opleves mere usynlig for forældrene er på 80 procent. Den samlede tilfredshed med sundhedsplejen er 83 procent. Der er markant fremgang i borgernes vurdering af fagligheden og kvaliteten i mødet mellem borgerne og sundhedsplejen. Det er brugernes oplevelse at sundhedsplejen har en høj faglighed og yder tilstrækkelig vejledning. Tilliden til sundhedsplejen er stigende og sundhedsplejen opleves som fleksibel i forhold til brugernes ønsker. Sundhedsplejen kommer hurtigere efter fødslen end tidligere. Der er behov for at styrke samarbejdet med fødestederne, i særdeleshed Herlev Hospital, så det sikres at gravide fra Frederiksberg Kommune får konkret information om sundhedsplejens tilbud til gravide og forældre. Der er ligeledes behov for at styrke samspillet med forældrene omkring skolesundhedsplejens tilbud, så kendskabet til skolesundhedstjenestens tilbud styrkes, at forventningsafstemningen før sundhedssamtalerne bliver bedre og tilbagemeldingen efter samtalerne styrkes. Brugernes vurdering af sundhedsplejens samarbejde med skolen er bedre end i 2014. Brugernes vurdering af sundhedsplejens trykte og digitale information og eksisterende selvbetjeningsmuligheder vurderes dårligere end i 2014. Forvaltningen forelægger, med afsæt i udvalgets behandling af resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen og sundhedsplejens interne evaluering af resultaterne en handleplan med initiativer som kan styrke brugertilfredsheden til politisk behandling.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget tager resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen 2019 til efterretning
2. Børneudvalget tager resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen 2019 til orientering
3. Undervisningsudvalget tager resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen 2019 til orientering
4. Forvaltningen forelægger en handlingsplan med initiativer, som kan styrke brugertilfredsheden

Sagsfremstilling

Tilfredsheden med Sundhedsplejen generelt ligger på 83 procent. Det dækker over en variation, med 100 procent tilfredshed for graviditetsbesøget, 93 procent tilfredshed med småbørnssundhedsplejen og 80 procent tilfredshed med skolesundhedsplejen. 2-3 procent svarer de er utilfredse eller meget utilfredse.

Før fødslen

Over halvdelen af respondenterne (56 procent) angiver, at de selv kontaktede sundhedsplejen under graviditeten med henblik på et graviditetsbesøg. 79 procent af de gravide havde kontakt med sundhedsplejen 5-7 uger før fødsel, som er i det tidsrum Sundhedstilsynet anbefaler at kommunerne lægger første graviditetsbesøg. Herlev Hospital er det største fødested, hvor 70 procent af kvinderne føder. Under halvdelen af de gravide der er tilknyttet Herlev Hospital modtager information om kommunens tilbud til gravide, medens 75 procent af de fødende på Rigshospitalet får den information. Herlev Hospital oplyser, at de har jordemoder, der skal have særlig fokus på at orientere kommunerne om gravide i svangrupsgruppe 4 og 5, som er de mest udsatte kvinder. Herudover vil Regionen tage skridt til generelt at styrke informationen om kommunernes graviditetstilbud.

Som noget nyt er respondenterne blevet spurgt om de bruger private tilbud som supplement til det offentlige tilbud til gravide, da sundhedsplejerskerne oplever at brugen af private tilbud er i stigning. 18 procent svarer, at de har benyttet private tilbud som supplement til det offentlige tilbud. For over halvdelen vedkommende er det privatpraktiserende jordemødre. De private tilbud supplerer primært hospitalets ydelser hos forældre som ønsker et bedre tilbud en hospitalet kan tilbyde, f.eks. flere scanninger, fast jordemoder, konsultationer hos zoneterapeut, kiropraktor eller psykolog.

Brugertilfredshedsundersøgelsen viser, at brugen af privatpraktiserende sundhedsplejerske har et begrænset omfang (2 procent).

Småbørnssundhedsplejen (0-5 år)

Sundhedsstyrelsen anbefaler at sundhedsplejens første besøg efter fødslen aflægges senest 5 dage efter hjemkomst fra hospital (Fødslen). Brugertilfredsundersøgelsen viser at sundhedsplejen i forhold til 2014 markant har forbedret compliance med sundhedsstyrelsens anbefaling. 91 procent af brugerne oplever, at sundhedsplejen er let at komme i kontakt med og fleksible (82 procent) i forhold til brugerne ønsker til placering af besøg, så f.eks. begge forældre kan være tilstede ved besøg, noget som 87 procent af brugerne lægger vægt på. Vejledning omkring de klassiske temaer "barnets udvikling", "døgnrytme og søvn", "Amning" og "Barnets kost" efterspørges af brugerne. Vejledning omkring alkohol, rygning og vaccination efterspørges i mindre grad af brugerne. Sammenfattende er der fremgang brugernes vurdering af sundhedsplejens hvor de oplever at de møder en fagligt kompetent sundhedspleje.

Mødregrupper

Førstegangsfødende vurderer udbyttet af mødregrupperne mere positivt (81 procent) sammenholdt med andengangsfødende (61 procent). Respondenterne opfordrer til, at mødregrupperne sammensættes og kommer igang hurtigt, at de ikke bliver for store, at geografisk og fysisk nærhed mellem deltagerne prioriteres for at understøtte netværksdannelse, at der arbejdes med indholdet i 2. mødegang om overgang fra amning til supplement med grød og anden kost. Flere understreger at mødregrupper også skal være et tilbud til andengangs fødende.

Forældreklasser

Forældreklasserne evalueres af VIVE (Sundheds- og forebyggelsesudvalgets møde 20. august 2018, sag 53) og er derfor ikke omfattet af brugertilfredshedsundersøgelsen. Enkelte respondenter har bemærkninger til forældreklasserne med forslag til forbedringer.

Skolesundhedsplejen

Kendskabet til skolesundhedsplejens tilbud fordeler sig med 49 procent der kender tilbuddet i rimelig grad eller nogen grad og 49 procent som svarer at de slet ikke, eller ikke særlig godt kender skolesundhedsplejens tilbud.

Sundhedssamtalen i 0. klasse (Indskolingssamtalen) er for langt de fleste børn, første gang sundhedsplejen ser barnet siden 1½ års besøget. Forældrene indbydes til at deltage i samtalen. 94 procent af respondenterne angiver, at de har deltaget i indskolingssamtalen. Indkaldelsen til indskolingssamtalen sendes af sundhedsplejen til forældrene i skoleintra. 30 procent svarer at de modtog den fra sundhedsplejen. Trivsel, kost, fritidsaktiviteter og søvn er de primære emner som respondenterne husker der blev talt om. 11 procent af respondenterne husker, at der blev talt om KRAM-faktorerne (Kost, Rygning, alkohol og motion) i familien, altså også forældrene. 25 procent husker, at der blev talt om konkrete problemstillinger i forhold til barnets helbred.

Sundhedssamtalen i 1. klasse deltog 38 procent af forældrene i. Blandt de forældre der ikke deltog, svarer 56 procent at de har fået en tilbagemelding fra sundhedsplejen efter samtalen. 63 procent af respondenterne talte med barnet/den unge om eventuelle emner de kunne tale med sundhedsplejersken om før samtalen.

Ved Sundhedssamtalerne i 4. klasse og i 7. klasse deltager forældrene som udgangspunkt ikke, men orienteres om at den finder sted. 65 procent af respondenterne angiver, at de har fået en tilbagemelding fra den unge, sundhedsplejen eller begge. 19 procent husker ikke at have fået en tilbagemelding. Flere respondenter efterspørger en individuel tilbagemelding efter samtalerne. Forældrene har gennem Sundhedsvejen adgang til barnets journal, hvori sundhedsplejen skriver om indholdet af samtalerne. Det suppleres med en mail eller seddel hvis samtalerne giver anledning til det.

Udskolingssamtalen

I 9. klasse gennemfører børne- og ungelægen en udskolingssamtale med alle elever. Knap halvdelen af respondenterne svarer, at den unge havde orienteret dem om samtalen og de havde drøftet emner som kunne drøftes ved samtalen. 65 procent af respondenterne har fået en tilbagemelding fra den unge og 2 procent har fået en tilbagemelding fra børne- og ungelægen. Flere respondenter tilkendegiver, det ikke understøtter den nødvendige fortrolighed i samtalen mellem den unge og Børne- og Ungelægen når samtalen efter den unges valg kan gennemføres sammen med en ven/veninde.

Sundhedsplejens opfølgning på brugertilfredshedsundersøgelsen

Sundhedsplejen vil, som opfølgning på brugertilfredshedsundersøgelsen udarbejde en handlingsplan til politisk forelæggelse. Handleplanen vil adressere sundhedsplejens samspil med fødestederne i Region H, sundhedsplejens tilgængelighed og kommunikation herunder den skriftlige og digitale kommunikation med brugerne og selvbetjeningsmulighederne. I skoleåret 2019/2020 implementeres Aula på skolerne som ny platform for dialogen mellem skole og hjem som erstatning for SkoleIntra. Skolesundhedsplejen vil også fremadrettet skulle bruge Aula som supplement til Sundhedsvejen. Der vil blive lagt vægt på, at kommunikationen kan verificeres og dokumenteres.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget

Bilag

Resultater af sundhedstjenestens brugertilfredshedsundersøgelse 2019

Punkt 123: Status på kriminalitetsbilledet på Frederiksberg, samt status på Ungdomskriminalitetsnævnet

00.15.00-A00-80-19

Resume

Ungdomskriminaliteten på Frederiksberg er fortsat lav og de seneste data (1. halvår 2019) viser desuden faldende tendens. Siden oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet har Frederiksberg Kommune haft to sager i nævnet.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Status på kriminalitetsbilledet på Frederiksberg

SSP-organisationen oplever overordnet, at Frederiksberg er et roligt og trygt sted at færdes. Dette er i overensstemmelse med lokalpolitiets vurdering af, at kriminaliteten på Frederiksberg, og herunder i særdeleshed ungdomskriminaliteten, er meget lav.

For så vidt angår sigtelser mod unge under 18 år for overtrædelser som er foregået i Frederiksberg Kommune er tallet for første halvår af 2019 på 69 sigtelser. Til sammenligning var der i 1. halvår af 2017 og 2018 hhv. 89 og 225 sigtelser. Tendensen er således et faldende antal sigtelser.

Tallet for sigtelser af unge under 18 år, som er bosiddende på Frederiksberg og dermed borgere i kommunen, var i 1. halvår af 2019 på 50. Til sammenligning var tallene for 2017 og 2018 hhv. 56 og 79. Tendensen er således også her, at antallet af sigtelser blandt unge bosat på Frederiksberg er faldende.

Ser man på, hvordan antallet af sigtelser af unge bosiddende på Frederiksberg fordeler sig på antal personer, var tallet i 1. halvår af 2019 36. Det vil sige, at 36 unge stod for de i alt 50 sigtelser. I 2017 og 2019 var det hhv. 37 personer (som stod for i alt 56 sigtelser) og i 2018 49 personer (79 sigtelser).

Baseret på de seneste data fra Københavns politi, er ungdomskriminaliteten på Frederiksberg således faldende.

De konkrete sigtelser af unge Frederiksbergborgere fordeler sig overvejende på sager vedrørende butikstyveri og overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (besiddelse af hash).

Status på Ungdomskriminalitetsnævnet

I juni 2018 vedtog folketinget et lovforslag om forbedring af indsatsen mod ungdomskriminalitet. Loven trådte i kraft d 1. januar 2019. Lovændringen har til formål at forbedre opsporingen af kriminalitet blandt børn og unge, samt sikre hurtige og mærkbare konsekvens af en sådan kriminel handling. På den baggrund blev Ungdomskriminalitetsnævnet oprettet. Nævnet har til formål at vurdere enkeltsager om kriminalitet, eller mulig kriminalitet, hos børn og unge i alderen 10-17 år. I forbindelse med en nævnssag udarbejder kommunen en ufaglig undersøgelse, som danner grundlag for, at nævnet enten kan træffe afgørelse om en straksreaktion eller et forbedringsforløb.

Hvis en sag kommer for Ungdomskriminalitetsnævnet, vil tre nævnsmedlemmer deltage i behandlingen af en sag. Dette vil være en dommer, en ansat i politiet og en ansat i kommunen.

Ungdomskriminelle sager i Frederiksbergs Familieafdeling

Frederiksberg Kommune har siden oprettelsen af Ungdomskriminalitetsnævnet haft to sager forelagt nævnet. Sagerne har omhandlet hhv. §244 vold mod andre og §266 om trusler. Derudover afventer en tredje sag vedr. §245 særlig grov vold at skulle i nævnet. De unge er alle kendt i familieafdelingen og er i aldersgruppen 12-14 år.

Af de to sager, som har været forelagt nævnet, er der truffet afgørelse om et forbedringsforløb i én af sagerne. I den anden sag valgte nævnet ikke at indstille den unge til hverken en straksreaktion eller et forbedringsforløb, da det blev vurderet, at den unge ikke var i målgruppen. Familieafdelingen har efterfølgende iværksat et §11 stk. 3-forløb for den unge.

I forbindelse med etableringen af Ungdomskriminalitetsnævnet er der i Københavns Politikreds oprettet en praktikergruppe og en følgegruppe. Begge grupper er repræsenteret ved Tårnby, Dragør, København og Frederiksberg Kommune. Derudover er Ungekriminalforsorgen, Københavns Politi Sektionen for ungdomskriminalitet samt Ungekriminalitetsnævnet repræsenteret.

Praktikergruppen består af relevante medarbejdere, der erfaringsudveksler i forhold til de sager, som skal i Ungekriminalitetsnævnet, således at sagerne løbende kvalificeres og samarbejdet optimeres. Praktikergruppen kan sende tvivlsspørgsmål videre til afklaring i følgegruppen, og følgegruppen informeres ligeledes om drøftelserne i praktikergruppen. Følgegruppen består af bl.a. ledelsesrepræsentanter fra de involverede kommuner, nævn og politi.

Nationalt er der etableret et koordinationsudvalg, der består af en administrerende dommer, en chef fra børne- og familieområdet og en repræsentant fra politiet.

Af koordinationsudvalget seneste mødereferat fremgår det, at der for første halvår af 2019 ialt er modtaget 300 sager til behandling i Ungdomskriminalitetsnævnene. Det skal bemærkes, at tallene kan være forbundet med en vis usikkerhed. Det skal blandt andet bemærkes, at antallet af sager også indeholder sager, der vedrører unge ml. 15 og 17 år, hvis sag aktuelt ikke kan behandles i nævnet, da de er idømt en ubetinget fængselsstraf, der først skal afsones. Der er ialt afgjort 211 sager i samme periode.

I forbindelse med vedtagelsen af loven blev det vurderet, at der forventeligt ville være ca. 1480 sager til behandling på årsplan i Ungdomskriminalitetsnævnene.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget og Undervisningsudvalget

Punkt 124: Møde mellem Børneudvalget og dagtilbudsledere den 30. september 2019

28.00.00-A00-11-19

Resume

I den hensigt at styrke og udvikle dialog og sammenhæng mellem beslutninger truffet på politisk niveau og ledelsesopgaven på dagtilbudsområdet, foreslås det at Børneudvalget den 30. september afholder et møde med en repræsentativ kreds af dagtilbudsledere. Der har i Undervisningsudvalget i flere år været en lignende tradition (det såkaldte skolelaboratorium) med positive evalueringer fra såvel ledere som udvalgets medlemmer. Det foreslås derfor, at indlede en lignende tradition på dagtilbudsområdet, hvor centrale udviklingstiltag, faglige spørgsmål og eventuelle udfordringer kan drøftes mellem udvalgets medlemmer og ledelsesrepræsentanter fra dagtilbudsområdet.

Beslutning

Børneudvalget godkendte program for møde med dagtilbudsledere den 30. september 2019. Mødet starter kl. 08.30.

Et mindretal i Børneudvalget (Daniel Panduro) bemærkede, at lederne selv burde have udpeget egne repræsentanter.

Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller at program for møde med dagtilbudsledere den 30. september 2019 godkendes.

Sagsfremstilling

For at styrke dialogen mellem det politiske niveau og ledelserne på dagtilbudsområdet foreslås et møde afviklet den 30. september med vedlagte program. Udvalget vil efterfølgende kunne vurdere, hvorvidt udvalget ønsker at fortsætte en sådan tradition og etablere faste tilbagevendende møder. På skoleområdet er der positive erfaringer med et tilsvarende mødeforum, kaldet Skolelaboratorium, hvor Undervisningsudvalget, skolelederne og forvaltningen mødes med et tilsvarende formål og fokus. Rammen for et Dagtilbudslaboratorium kunne være et møde to gange årligt med deltagelse af Børneudvalget, 8 udvalgte dagtilbudsledere og forvaltningen. De 8 ledere vil være udvalgt, så de a) repræsenterer kommunale og selvejende daginstitutioner ligeligt, b) dækker Frederiksberg Kommune geografisk, c) repræsenterer institutioner med forskellig størrelse, specialiseringsgrad, målgrupper og tilbud.

I det vedlagte bilag præsenteres forslag til deltagerkreds af 8 dagtilbudsledere og program for møde den 30. september 2019 fra kl. 10.30 - 12.00.

Bilag

Forslag til deltagere og dagsorden

Punkt 125: Forslag til handlingsplan for FNs verdensmål

00.15.10-G01-1-19

Resume

Som en del af Budgetforlig 2018 besluttede Kommunalbestyrelsen, at der skal udarbejdes en handlingsplan for, hvordan Frederiksberg Kommune kan bidrage til FNs verdensmål. På baggrund af en kortlægning af kommunens hidtidige bidrag til verdensmålene samt input fra borgere, erhvervsliv, organisationer og andre aktører foreligger nu et forslag til en handlingsplan. Forslaget indeholder overvejelser om, hvordan Frederiksberg Kommune strategisk og organisatorisk vil gribe arbejdet.

Beslutning

Børneudvalget godkendte

1. udkastet til Handlingsplan for FNs verdensmål som grundlag for høring blandt de aktører, der har været involveret i kortlægningen, og
2. den videre proces for handlingsplanen.

Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,

1. at udkastet til Handlingsplan for FNs verdensmål godkendes som grundlag for høring blandt de aktører, der har været involveret i kortlægningen, og
2. at den videre proces for handlingsplanen godkendes.

Sagsfremstilling

Med Budgetforlig 2018 blev det vedtaget, at der skulle udarbejdes en handlingsplan for, hvordan Frederiksberg Kommune fremadrettet skal bidrage til FNs verdensmål med størst mulig involvering af borgerne og andre aktører, og hvordan Frederiksberg Kommune kan understøtte verdensmålene i relevante strategier og politikker.

Da Kommunalbestyrelsen den 1. oktober 2018 behandlede procesplanen for arbejdet med FNs verdensmål, blev det besluttet, at forvaltningen skulle fremlægge kortlægningen, inden der blev taget stilling til de enkelte trin i en fremadrettet procesplan.

Den 20. maj godkendte alle fagudvalg kortlægningen af FNs verdensmål i Frederiksberg Kommune og planen for inddragelse af byens interessenter blev taget til efterretning. Samtidigt blev forvaltningen på baggrund af kortlægningen bedt om at udarbejde en handlingsplan for det fremtidige arbejde med verdensmålene i regi af Frederiksbergstrategien og andre relevante planer og strategier.

Forslag til handlingsplan for Frederiksberg Kommune

Der er 17 verdensmål og 169 delmål, hvoraf de 83 er vurderet relevante for Frederiksberg Kommune. Kortlægningen viser, at Kommunen på forskellig vis, bidrager til alle 83 delmål, men også at det inden for flere, er muligt at skruer op for indsatsen. På den baggrund har forvaltningen udarbejdet et udkast til Frederiksberg Kommunes handlingsplan for FNs verdensmål med nye og styrkede initiativer på tværs af verdensmålene. Den består af følgende fire dele:

Integration af verdensmålene i strategier, politikker og handleplaner

Frederiksberg Kommune opererer med en styringsmodel, hvor Frederiksbergstrategien som det øverste styringsværktøj og planstrategi lægger rammen for de underliggende planer og politikker, budgetter og handleplaner.

Derfor er det også naturligt, at FNs verdensmål bliver integreret i den nye Frederiksbergstrategi som et centralt arbejdsprincip og bliver integreret i alle strategiens temaer, hvor det er relevant. Det vil sammen med kortlægningen lægge rammen for, hvordan verdensmålene fremadrettet bliver indarbejdet i politikker og planer, bliver omsat til indsats i budgetlægningen og udmøntet i handlingsplaner. Verdensmålene skal være en del af Frederiksbergs DNA og danne retning for, hvordan Frederiksberg som by udvikler sig.

Verdensmålene som grundlag for organisations-ledelses- og kompetenceudvikling At udmønte bidragene til verdensmålene forudsætter en bred forankring og et bredt kendskab i alle dele af organisationen. Det naturlige afsæt er ledelse på de forskellige niveauer, men også i de decentrale enheder som for eksempel skoler, daginstitutioner og plejecentre, der hvor de praktiske og synlige opgaver udføres, er der behov for, at ledelsen sætter fokus på verdensmålene. Verdensmålene som drivkraft for lokal innovation og samskabelse med byens borgere og aktører

Frederiksberg Kommune kan ikke løfte arbejdet med verdensmålene alene. Det er nødvendigt, at virksomheder, borgere, videns- og uddannelsesinstitutioner også arbejder med målene, når der skal træffes beslutninger om investeringer, produktion, service og måder at samarbejde på. Frederiksberg Kommune skal derfor invitere alle der bor, arbejder, uddanner sig og køber ind på Frederiksberg til at spille en rolle i omstillingen mod en mere bæredygtig hverdag.

Vedvarende politisk fokus

Der foreslås i handleplanen en række initiativer som kan overvejes som midler til at sikre et vedvarende fokus på FN's verdensmål, herunder forankring af opgaven i Magistraten og/eller et særligt udvalg til opgaven, men også f.eks. en

tværgående sikring af, at verdensmålene tænkes ind i den måde der arbejdes med i realiteten alle sager til politisk forelæggelse.

Handlingsplanen forelægges som bilag til denne sag, sammen med kortlægningen fra april 2019, som foreslås fremadrettet at være et bilag til handleplanen. Handleplanen foreslås forud for høringsprocessen udarbejdet i en layoutet udgave.

Videre proces

- ? 23. september: Forslag til handlingsplan sendes til udvalgte høringsparter i fire uger (til og med mandag den 14. oktober). Oversigt over høringsparter er vedlagt som bilag
- ? 28. oktober: Høringssvar med forvaltningens bemærkninger og forslag til eventuelle justeringer og ændringer i handlingsplanen forelægges alle fagudvalg
- ? 11. november: Den endelige handlingsplan forelægges alle fagudvalg og indstilles til godkendelse i Magistrat og Kommunalbestyrelse

By-, Kultur-, og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur-, og Miljøområdet vurderer, at indsatsen for en bæredygtig udvikling og opfyldelse af FN's verdensmål kan styrkes yderligere med de initiativer, der er foreslået i handlingsplanen.

Økonomi

Ingen som følge af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Direktionen og alle fagudvalg

Bilag

Høringsparter i forbindelse med notat om verdensmål

Handleplan 12.09

Punkt 126: Lukket

27.24.27-G01-1-19

Punkt 127: Bryghuset - ny liggehal og skur

28.00.00-G01-65-19

Resume

Den integrerede daginstitution Bryghuset har to eksisterende liggehaller i dårlig stand. Denne sag redegør for muligheden for og økonomien forbundet med at bygge en ny liggehal.

Beslutning

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt, Pernille Høxbro og Fasaël Rehman) besluttede, at forslaget skal indgå i den kommende overordnet vedligeholdelsesplan for dagtilbud.

Et mindretal i Børneudvalget (Michael Vindfeldt, Malte Mathies Løcke, David Munis Zepernick og Daniel Panduro) stemte for at forslaget indgår i drøftelserne vedr. budget 2020-2023.

Indstilling

Magistraten_2018-21, 16. september 2019, pkt. 345:
Magistraten sendte sagen tilbage til Børneudvalget.

Sagsfremstilling

Børneudvalget behandlede den 12. august forslag om anlæg af en ny liggehal ved daginstitutionen Bryghuset. Børneudvalget besluttede at indstille til Magistraten, at sagen oversendes til budgetdrøftelserne. Udvalget anmodede samtidig om at sagen suppleres med oplysninger om, hvilke institutioner, der har liggehal. Forvaltningen har på baggrund heraf kortlagt, hvordan børnene i kommunens 43 dagtilbud med vuggestuebørn, inklusiv dagplejen, sover (Bilag 1). Indtil børnene er ca. to år gamle, sover børnene i hovedsagen udendørs men afskærmet fra vejrliget i såkaldte liggehaller, under halvtag eller med anden overdækning. Der er udendørs sovefaciliteter i 38 ud af 43 dagtilbud. I 5 dagtilbud sover børn under to år indenfor. I en af disse sover børnene dog udenfor i krybber og barnevogne op ad muren under ejendommens vindfang, når der ikke er plads indenfor. Når børnene er over 2 år gamle, sover de primært indenfor på madrasser. Se vedlagte bilag.

Sagsfremstilling fra Børneudvalgets møde den 12. august 2019 punkt 98:

Den integrerede daginstitution Bryghuset har to liggehaller tilknyttet deres vuggestueafdeling på Niels Ebbesensvej 21 med plads til i alt 12 børn. De to liggehaller er i dårlig stand og står at skulle udskiftes grundet råd og ælde. Desuden gør liggehallernes placering, at de skygger for vinduerne ind til vuggestuens stuer, som dermed ikke har optimalt dagslys og udluftningsmuligheder.

Vuggestueafdelingen er normeret til 24 børn, og der er således også behov for at få flere liggepladser ved etablering af en ny liggehal. Samtidig er der behov for et større skur til legepladsens redskaber, cykler og barnevogne, da det eksisterende skur ikke dækker kapaciteten.

I "Anlægsskema - Bryghuset - ny liggehal og skur" (Bilag 2) ses det konkrete forslag til løsning af institutionens udfordringer, der vil betyde, at der bygges en ny liggehal med kapacitet til 16 børn, som placeres langs med vuggestueafdelingens gavl, og bygges sammen med et nyt skur. Sammen med nedlæggelsen af de eksisterende liggehaller udskiftes vinduerne ind til vuggestuens stuer med oplukkelige vinder, således at indeklimaet på stuerne forbedres.

Økonomi

Frederiksberg Kommunes By, Byggeri og Ejendomme har beregnet de forventede udgifter til projektet med ny liggehal og skur til daginstitutionen Bryghuset til 1,16 mio.kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget. Magistraten.

Historik

Børneudvalget 12-08-2019 pkt. 98:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at forslag til ny liggehal og skur til den integrerede daginstitution Bryghuset drøftes.

Indstilling 16. september 2019, pkt. 345:

Børneudvalget indstiller, at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2020-2023 og at sagen suppleres med oplysninger om hvilke institutioner, der har liggehal.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over udendørs sovefaciliteter

Bilag 2 Anlægsskema - Bryghuset - ny liggehal og skur